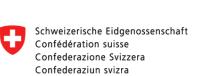

Multidonatorski poverenički fond za podršku sektoru pravosuđa u Srbiji

Kingdom of the Netherlands

WORLD BANK GROUP

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2016. GODINU

GRANT KOJI REALIZUJE PRIMALAC

Multidonatorski poverenički fond za podršku sektoru pravosuđa u Srbiji, Svetska banka

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2016. GODINU
GRANT KOJI REALIZUJE PRIMALAC**

SADRŽAJ

IZVRŠNI REZIME	1
MDTF-JSS - OSNOVNE INFORMACIJE	1
OSNOVNE INFORMACIJE O SEKTORU PRAVOSUĐA	3
1. AP CH23 i KLJUČNE REFORMSKE STRATEGIJE (NSRP, PLAN SMANJENJA ZAOSTALIH PREDMETA, ITD.) SU IZRAĐENE I PRATI SE NJIHOVO SPROVOĐENJE	4
2. RAZLIČITE ANALIZE, TEHNIČKA POMOĆ I PODACI IZ ISTRAŽIVANJA IMAJU ZA CILJ RAZMATRANJE I PODIZANJE SVESTI O PITANJIMA SA KOJIMA SE SOČAVA PRAVOSUDNI SEKTOR, KAO I PRUŽANJE INFORMACIJA POTREBNIH ZA IZRADU POLITIKA/DONOŠENJE ODLUKA	16
3. RAZLIČITE OBUKE I RADIONICE DOPRINOSE JAČANJU INDIVIDUALNIH KAPACITETA KLJUČNOG OSOBLJA U SEKTORU. ZNANJE PRENESENKO OD EKSPERATA/KONSULTANATA KLJUČNOG OSOBLJU	25
4. FINANSIJSKE INFORMACIJE	46
POGLED U BUDUĆNOST	47

IZVRŠNI REZIME

Ključni rezultati postignuti u 2016. godini:

- Rešavanje zaostalih predmeta – stari predmeti u izvršnoj materiji smanjeni su za 51%, dok su stari predmeti u drugim materijama smanjeni za 10,5%;
- Uspostavljeni su i primenjeni ojačani mehanizmi praćenja i kontrole rada izvršitelja;
- Program nagradivanja sudova (kao stimulans za postignute rezultate) je koncipiran i uveden;
- Izveštaji o praćenju sprovođenja Akcionog plana za Poglavlje 23 (AP CH23) pripremljen je i objavljen;
- Ojačani su kapaciteti za primenu i izveštavanje o AP CH23 u odnosu na polazne vrednosti;
- Organizovano je javno predstavljanje implementacije AP CH23;
- Prvi šestomesečni izveštaj o sprovođenju AP CH23 pripremljen je i podnet Evropskoj komisiji;
- Saradnja sa Evropskom komisijom za efikasnost pravosuđa (CEPEJ) u značajnoj je meri ojačana, uključujući i pouzdanje i preciznije izveštavanje u okviru CEPEJ modela za evaluaciju;
- Sprovedene su različite obuke i treninzi – 957 ljudi je učestvovalo, 94,83% učesnika je izjavilo da je obuka bila korisna za realizaciju svakodnevnih aktivnosti, dok je 82,91% učesnika izjavilo da je unapredilo svoje veštine.

MDTF-JSS - OSNOVNE INFORMACIJE

Opis projekta: Multidonatorski poverenički fond za pomoć pravosuđu (MDTF-JSS) uspostavljen je 2009. godine, na zahtev donatora i Ministarstva pravde Republike Srbije (MP) kako bi podržao jačanje sektora pravosuđa u Republici Srbiji u cilju olakšavanja evropskih integracija. MDTF-JSS ima za cilj da unaperdi efikasnost pomoći i donatorsku koordinaciju unutar sektora kroz implementaciju koordinisanog programa koji se finansira doprinosima razvojnih partnera Srbije. Projekat čine sledeće komponente:

Komponenta A: Jedinica za obezbeđivanje reformi i pristupanja. Pružanje podrške uspostavljanju i radu Jedinice za obezbeđivanje reforme i pristupanja (RAFU) pri MP, koja će pomoći i koordinirati programom reforme pravosuđa. To će obuhvatiti sledeće: (i) obezbeđivanje konsultantskih usluga, dobara i obuke Ministarstvu pravde i RAFU za pripremu tehničke dokumentacije, dokumentacije o politikama, strateško planiranje, efikasnu koordinaciju pomoći i koncipiranje projekta i upravljanje u sektoru pravosuđa; i (ii) obezbeđivanje konsultantskih usluga i dobara potrebnih za organizaciju događaja, uključujući konferencije i javne kampanje, u cilju promovisanja reforme pravosudnog sektora.

Komponenta B: Pristup pravdi. Obezbeđivanje podrške unapređenju pristupa pravdi pružanjem konsultantskih usluga, obuke i dobara za (i) izradu zakonskog okvira za besplatnu pravnu pomoć; (ii) omogućavanje uspostavljanja nacionalnih i lokalnih institucija odgovornih za kontrolu sistema besplatne pravne pomoći; (iii) izgradnju kapaciteta pružaoca besplatne pravne pomoći; (iv) jačanje efikasnosti MP; (v) omogućavanje razmene znanja; (vi) sprovođenje kampanje podizanja svesti u javnosti; i (vii) izgradnju sistema i kapaciteta za monitoring i evaluaciju u MP.

Projektni aranžmani: Jedinica za implementaciju projekta (PIU) nastavlja sa radom i čine je direktor Jedinice tj. pomoćnik ministra za evropske integracije i međunarodne projekte koga postavlja i finansira MP, stručnjak za nabavke – koordinator povereničkog fonda koji realizuje primalac i stručnjak za finansijsko upravljanje; obe ove pozicije se finansiraju iz granta, pri čemu sredstva i projektni zadatak moraju biti zadovoljavajući za Banku. PIU i dalje ima odgovornost za

svakodnevnu projektnu implementaciju i upravljanje, uključujući i finansijsko upravljanje, upravljanje nabavkama, povlačenje sredstava, fiducijarnu usaglašenost i aranžmane za praćenje i izveštavanje. Sve politike i procedure Svetstke banke koje se odnose na nabavke i finansijsko upravljanje se primenjuju.

Razvojni cilj Projekta: Podrška jačanju sektora pravde u Republici Srbiji kako bi se olakšao proces evropskih integracija. Uzročna veza: funkcionalna analiza pravosuđa rađena 2014. godine dokumentuje postojeće kapacitete pravosuđa u smislu pružanja usluge građanima i privredi po pitanju efikasnosti, kvaliteta i pristupa pravdi u svetlu aspiracije Srbije da postane članica EU. U cilju jačanja sektora pravosuđa u Srbiji, MDTF-JSS pruža ciljane analize, tehničku pomoć, obuke i operativnu podršku akterima u sektoru pravosuđa kako bi se osnažili njihovi kapaciteti u skladu sa akcionim planom za pregovaračko Poglavljem 23. Projektni modalitet je fleksibilan, sa širokim spektrom ciljanih aktivnosti namenjenih celokupnom sektoru, u saradnji sa pravosudnim institucijama i NVO kako bi se kumulativno ojačao sektor pravosuđa.

MDTF-JSS grant finansira funkcionisanje Jedinice za obezbeđivanje reformi i pristupanja (RAFU) pri Ministarstvu pravde i Vrhovnom kasacionom суду (VKS). RAFU je nadležna za davanje doprinosa postizanju reformskih ciljeva. Tim obezbeđuje ekspertske savete, preporuke i tehničku pomoć. Zadaci tima obuhvataju izradu nacrta tehničke dokumentacije i dokumentacije koja se odnosi na politike, inpute za strateško planiranje, koordinaciju pomoći, efikasno projektno koncipiranje i upravljanje. RAFU ima dvostruku ulogu: (1) da pruži tehničku pomoć pravosudnom sektoru u pripremi i implementaciji AP CH23 i implementira Nacionalnu strategiju za reformu pravosuđa (NSRP) i akcioni plan (AP), i (2) da izgradi kapacitete unutar MP/VKS što će osigurati održivo funkcionisanje. Zaposleni u RAFU se fokusiraju na aktivnosti koje su vezane za reformu i usaglašavanje i koje su u skladu sa prioritetima identifikovanim u okviru MDTF-JSS, kao i tekuće aktivnosti vezane za pristupanje, što predstavlja ključni prioritet MP, uz izgradnju kapaciteta MP/VKS za izradu i primenu politika u ovoj oblasti.

RAFU, pri MP, je u 2016. godini imao 11 konsultantskih pozicija: konsultant za reformu sistema krivičnog pravosuđa (part-time), konsultant za pristup pravdi (puno radno vreme), konsultant za ustavni okvir (puno radno vreme), konsultant za kampanje informisanja i komunikacije (puno radno vreme), konsultant za reformu pravnih profesija (puno radno vreme), konsultant za ljudska prava (puno radno vreme), konsultant za borbu protiv korupcije (puno radno vreme), konsultant za analizu podataka pravosudnog sektora/ budžetiranje (puno radno vreme), konsultant za IKT za podršku modernizaciji pravosuđa (puno radno vreme), konsultant za reformu pravosudne mreže (puno radno vreme) i konsultant za reformu sistema građanskog zakonika (puno radno vreme).

RAFU pri VKS je imala u 2016. godini 3 konsultantske pozicije: viši savetnik za IKT – automatizaciju sudova i stručnjak za statistiku o obimu posla (puno radno vreme), stručnjak za monitoring i evlauaciju (puno radno vreme) i viši pravni savetnik- stručnjak za sudsку praksu (puno radno vreme).

Pored toga, poverenički fond pokriva nabavke i finansiranje projekata i događaja manjeg obima, uključujući obuke, konferencije, studijska putovanja, okrugle stolove, radionice, itd. Paragrafi koji slede daju uvid u razloge realizacije svakog pojedinačnog događaja koji je organizovan i finansiran od strane PIU a kroz grant sredstva MDTF-JSS.

OSNOVNE INFORMACIJE O SEKTORU PRAVOSUĐA

Vlada Republike Srbije usvojila je AP CH23 27. aprila 2016. Nakon toga, 18. jula 2016. godine, Republike Srbija otvorila je Poglavlja 23 & 24 u pregovorima o pristupanju Evropskoj Uniji. Implementacija AP CH23 se prati redovno, a kvartalni izveštaji o implementaciji dostupni su na internet stranici MP. Kraći šestomesečni izveštaji o implementaciji AP CH23 dostavljaju se Evropskoj komisiji, i nakon podnošenja, takođe su dostupni na internet stranici MP. Dodatni strateški dokumenti usvojeni su 2016, kao deo pregovora sa Evropskom Unijom o pristupanju tj. Nacionalna strategija za procesuiranje ratnih zločina i Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. S obzirom na koordinacionu ulogu MP po pitanju Poglavlja 23, MP budno prati sva strateška dokumenta povezana sa ovim poglavljem i pruža podršku implementaciji. Istovremeno, ključni akcioni planovi u oblasti pravosuđa i borbe protiv korupcije izmenjeni su i dopunjeni 2016. godine kako bi se uskladili sa AP CH23. U svojim svakodnevnim aktivnostima RAFU pri MP daje doprinos naporima MP da uspešno realizuje konkretnе aktivnosti definisane u AP CH23 a koje su u nadležnosti MP. Uspešna saradnja sa civilnim društvom tj. Nacionalni konvent o Evropskoj Uniji, nastavljena je tokom 2016, pri čemu je organizovano nekoliko okruglih stolova kako bi se razgovaralo i promovisala implementacija AP CH23. MP je nastavilo tokom 2016. godine uspešne aktivnosti informisanja, promovišući na taj način postignute rezultate i uključujući civilno društvo u relevantne procese reforme pravosuđa i pristupne pregovore.

REZIME NAPRETKA U OKVIRU GRANTA

1. AP CH23 I KLJUČNE REFORMSKE STRATEGIJE (NSRP, PLAN SMANJENJA ZAOSTALIH PREDMETA, ITD.) SU IZRAĐENE I PRATI SE NJIHOVO SPROVOĐENJE

Vlada Republike Srbije osnovala je 11. decembra 2015. godine Savet za sprovođenje AP CH23 (u daljem tekstu: Savet), kao posebno radno telo Vlade koje pruža stručnu podršku pregovaračkoj grupi za Poglavlje 23. Članovi RAFU pri MP su i članovi Saveta. Nadležni za praćenje sprovođenja aktivnosti sadržanih u Akcionom planu su Savet, šef pregovaračkog tima Republike Srbije za pregovore o pristupanju Evropskoj Uniji, pregovaračka grupa za poglavje 23 kojom predsedava predsednik/šef pregovaračke grupe i Koordinaciono telo za proces pristupanja Republike Srbije Evropskoj Uniji¹, i oni razmatraju najvažnija pitanja i usmeravaju aktivnosti u oblasti javne uprave u procesu pristupanja Republike Srbije Evropskoj Uniji.

Savet za sprovođenje Akcionog plana za Poglavlje 23 prati sprovođenje aktivnosti sadržanih u Akcionom planu na dnevnom nivou, pokreće mehanizam ranog uzbunjivanja u slučaju zastoja i drugih problema u realizaciji Akcionog plana i koordinira procese izveštavanja. Savet podnosi mesečne izveštaje o sprovođenju Akcionog plana šefu pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, predsedniku pregovaračke grupe za Poglavlje 23 i Savetu Koordinacionog tela. Posebnu pažnju Savet posvećuje mesečnim izveštajima kako bi se osiguralo da oni obuhvataju zaključke i preporuke relevantnih tela koja prate sprovođenje nacionalnih strateških dokumenata. Savet za praćenje sprovođenja AP CH23 priprema kvartalne izveštaje o sprovođenju AP CH23. Isotvremeno, Savet šestomesečno podnosi dva izveštaja Evropskoj komisiji. Kvartalni i godišnji izveštaji objavljaju se na internet stranici Ministarstva pravde.

Izveštaji Saveta sadrže sledeće elemente: 1. detaljan izveštaj o sprovođenju aktivnosti koje su dospele u izveštajnom periodu (srpska/engleska verzija); 2. AP CH23, koji sadrži posebnu kolonu sa kratkim opisom statusa sprovođenja aktivnosti (srpska/engleska verzija); 3. Statistički pregled statusa sprovođenja AP CH23 (srpska/engleska verzija) na nekoliko nivoa (sprovođenje aktivnosti na nivou celog Poglavlja; sprovođenje aktivnosti na nivou svakog pod-poglavlja; sprovođenje aktivnosti na nivou svake institucije). Svi izveštaji dostupni su na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/2986/pregovori-sa-eu.php>. Savet organizuje i dve polugodišnje javne prezentacije Izveštaja o sprovođenju AP CH23 za predstavnike svih aktera, medije, civilno društvo i međunarodne organizacije.

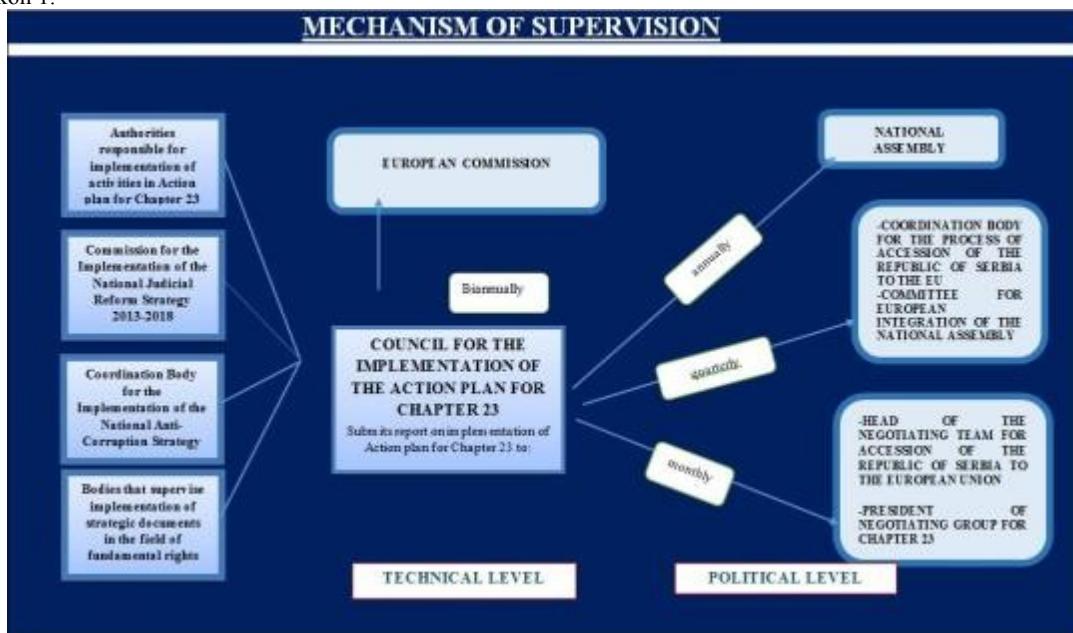
Dosadašnji rezultati praćenja mogli bi biti ukratko rezimirani: tokom 2016. godine objavljena su četiri izveštaja o sprovođenju, organizovane su dve javne prezentacije za ključne aktere i civilno društvo, kao i nekoliko radionica sa kontakt osobama.

Inicijalna saznanja identifikovana tokom ovog procesa ukazuju na to da većina institucija preduzima važne korake u smislu sprovođenja aktivnosti definisanih u AP CH23, uprkos određenim kašnjenjima. Glavna kašnjenja se uglavnom odnose na zakonodavni proces, i obično su povezana sa ponavljanjem izbornih ciklusa ili činjenicom da nesprovođenje jedne aktivnosti uzrokuje kašnjenje u nizu drugih povezanih aktivnosti. Pored toga, identifikovani su i određeni izazovi u procesu izveštavanja, tako da su organizvane bilateralne i multilateralne radionice u cilju unapređenja

¹ Struktura Saveta Koordinacionog tela obuhvata: člana Vlade zaduženog za poslove evropskih integracija, koji je i predsednik Saveta Koordinacionog tela, direktora Kancelarije za evropske integracije, šefa pregovaračkog tima, predsednike pregovaračkih grupa, državne sekretare ministarstava čiji predstavnici ne rukovode pregovaračkim grupama, predstavnika Narodne banke Srbije, zameniku direktora i koordinatora za fondove EU u Kancelariji za evropske integracije i predstavnika Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo

izveštavanja. Metode izveštavanja ukazuju na to da postoji značajna potreba za postojanjem mehanizma za praćenje koji se neće oslanjati isključivo na državne službenike, već bi obuhvatio i nezavisne eksperte koji bi mogli da procene tehničke izveštaje institucija.

Grafikon 1.

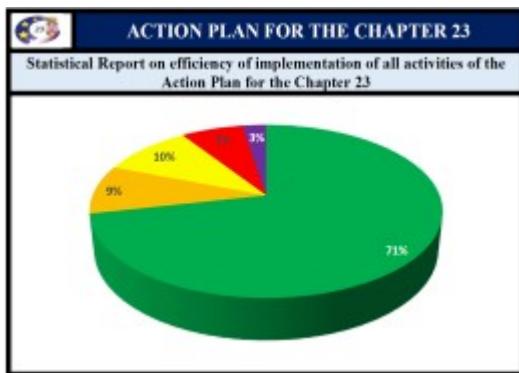
Kao deo procesa praćenja u okviru Poglavlja 23, sproveden je niz aktivnosti. Proces praćenja iniciran je pripremom pilot ciklusa izveštavanja o sprovodenju AP23 za Evropsku komisiju. Članovi RAFU pri MP učestvovali su zajedno sa predstavnicima MP, na relevantnim parlamentarnim odborima za evropsku integraciju, pravosuđe i ljudska i manjinska prava kako bi predstavili relevantna dokumenta. Isto tako, u cilju nastavka uspešne saradnje sa civilnim društvom – Nacionalni konvent o Evropskoj Uniji – organizovani su različiti okrugli stolovi kako bi se diskutovalo o implementaciji AP CH23 i dobili komentari.

Kako bi se pripremilo efikasno funkcionisanje mehanizma za praćenje, organizovan je krajem 2015. i početkom 2016. godine pilot ciklus izveštavanja, u cilju identifikacije potencijalnih problema u procesu izveštavanja. Prvi ciklus izveštavanja obavljen je u periodu između 9. i 27. maja 2016. Za potrebe prvog ciklusa izveštavanja, nakon sesije obuke, Savet je izradio i isporučio svim institucijama finalnu veziju teksta AP CH23 koji je Vlada RS usvojila 27. aprila 2016, zajedno sa sledećim dokumentima: Smernice za pripremu izveštaja i Formulari za izveštavanje na srpskom i engleskom jeziku. Ova dokumenta pripremio je RAFU pri MP s ciljem olakšavanja procesa izveštavanja o sprovodenju AP CH23 i pružanja podrške fokalnim tačkama u institucijama. Izveštaji o sprovodenju AP CH23 za I & II kvartal 2016 dostupni su na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/13178/izvestaj-br-1-22016-o-sprovodjenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>.

Drugi ciklus izveštavanja obavljen je u periodu između 1. i 20. septembra 2016. Izveštaj o sprovodenju AP CH23 za III kvartal 2016. dostupan je na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/13933/izvestaj-br-32016-o-sprovodjenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>. Treći ciklus izveštavanja realizovan je u periodu od 21. novembra do 21. decembra 2016. Izveštaj o sprovodenju AP CH23 za IV kvartal 2016. godine dostupan je na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/14618/izvestaj-br-42016-o-sprovodjenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>.

[poglavlje-23.php](#). Svaki izveštaj prati relevantni statistički izveštaj o sprovođenju AP CH23 na istoj internet stranici MP.

Grafikon 2. Statistički izveštaj o implementaciji u IV kvartalu 2016. god.

Pored Izveštaja o sprovođenju koji se objavljaju kvartalno, prvi polugodišnji izveštaj Evropskoj komisiji pripremljen je i dostupan na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/14904/polugodisnjii-zvestaji-pregovaracke-grupe-za-poglavlje-23.php>.

Pored toga, tokom 2016, RAFU pri MP pripremio je sva dokumenta koja se odnose na pristupanje u oblastima koje su u nadležnosti MP. Ovaj proces obuhvata koordinaciju sa Kancelarijom za evropske integracije (SEIO), pri čemu je MP pripremilo ključna dokumenta i prosledilo ih EK, preko SEIO. Ova dokumenta obuhvataju pripremu Pregovaračke pozicije (dostupno na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/13244/pregovaracka-pozicija-.php>), niz odgovora na pitanja članova COELA, Izveštaj o sprovođenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanje, ažuriranu verziju NPAA i prikupljanje i prezentaciju podataka za Izveštaj o napretku u Srbiji.

Standardizovana metodologija za budžetiranje akcionog plana za Poglavlje 23 pripremljena je i sprovedena za AP23. S obzirom na uspešno sprovođenje, ista metodologija primenjena je i na pripremu pouzdanog budžeta Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Ključna strateška dokumenta iz oblasti pravosuđa ažurirana su kako bi bila usklađena sa AP CH23, tj. ažuriran je Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije reforme pravosuđa i Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupecije. Pored toga, kao deo pristupnog procesa, izrađena je i 29. marta 2016. godine usvojena nova Nacionalna strategija za procesuiranje ratnih zločina (za više informacija, vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/-report-on-drafting-of-national-strategy-for-proceeding-of-war-crimes-ap-23#.WMJvKTj8pPY).

Pripremljen je i načrt Strategije za procesuiranje ratnih zločina. Reforma pravosudnih profesija u okviru CH3 Programa za harmonizaciju, transpoziciju i implementaciju pravnih tekovina EU u oblasti priznavanja profesionalnih kvalifikacija planirana je zajedno sa relevantnim reformskim aktivnostima u okviru AP CH23 i AP NSRP.

Imajući u vidu potrebu da se ojača promovisanje i korišćenje medijacije, kao mehanizma za alternativno rešavanje sporova, kao i da se promoviše inkluzivni pristup budućim merama politike i da se osigura da buduće reforme budu efikasno i delotvorno i planirane i uspešno sprovedene, RAFU pri MP je održala seriju sastanaka sa sudijama, predstavnicima Vrhovnog kasacionog suda i četiri apelacije (Beograd, Niš, Kragujevac i Novi Sad), predstavnicima Pravosudne akademije (PA) i organizacijama civilnog društva, kako bi se pripremili za uspostavljanje radne grupe za

promovisanje upotrebe metoda alternativnog rešavanja sporova. Glavni zadataka radne grupe biće usvajanje i praćenje sprovođenja zajedničkog akcionog plana i obezbeđivanje smernica i ekspertskega mišljenja kroz održavanje redovnih sastanaka, koordinisanje rada nosilaca predloženih aktivnosti i iniciranje koordinacije sa drugim institucijama, čije bi učešće bilo od posebne važnosti za unapređenje primene metoda za alternativno rešavanje sporova. RAFU pri MP je pripremila preliminarni nacrt akcionog plana za unapređenje primene metoda alternativnog rešavanja sporova, koji će tokom 2017. godine radna grupa dodatno razraditi.

Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. godine je revidiran i Vlada Republike Srbije ga je usvojila. Izmene su rađene na osnovu godišnjih izveštaja Agencije za bordu protiv korupcije, doprinosa koje su dali organi nadležni za sprovođenje Akcionog plana, uočenih poteškoća u sprovođenju i primeni Akcionog plana i činjenice da su iste ili suštinski iste obaveze predviđene AP CH23 kao i Akcionim plan za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije. Vidi na: http://www.srbija.gov.rs/vesti/dokumenti_pregled.php?id=268508. Nacrt Akcionog plana za sprovođenje Strategije finansijskih istraživača urađen je takođe tokom 2016. godine.

Pored toga, RAFU pri MP je prikupila i predstavila podatke koji su u nadležnosti MP o Akcionom planu za borbu protiv droga i Akcionom planu za sprovođenje Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije.

Pristupni proces nametnuo je potrebu izrade dodatnih strateških dokumenata. RAFU pri MP je aktivno podržalo i učestvovalo u izradi Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, koji je Vlada Republike Srbije usvojila 3. marta 2016. godine. Vidi na: <http://www.mduls.gov.rs/dokumenta-nacionalni-saveti-manjina.php>. Akcioni plan je strednjoročni strateški dokument koji sadrži ciljeve definisane u skladu sa preporukama Savetodavnog komiteta Okvirne konvencije Saveta Evrope o zaštiti nacionalnih manjina. Tokom ovog procesa, održano je 11 sastanaka radne grupe i stalne konsultacije sa nacionalnim savetima za nacionalne manjine. U skladu sa preporukom Evropske komisije, i uzimajući u obzir uspeh mehanizma za izveštavanje o AP CH23, isti mehanizam i metodologija izveštavanja biće primenjeni za potrebe izveštavanja o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u 2017.

Kao deo podrške Vrhovnom kasacionom sudu, RAFU pri VKS je tokom 2016. sprovedla sledeće ključne aktivnosti:

Smanjenje broja starih predmeta

Uz pomoć granta MDTF-JSS, radna grupa za rešavanje starih predmeta, koja radi pod pokroviteljstvom Vrhovnog kasacionog suda od 2014, usvojila je izmenjeni Jedinstveni program za rešavanje starih predmeta Republike Srbije i njegova primena započeta je 1. septembra 2016. Trajanje programa produženo je do 2020. godine, s obzirom na stratešku važnost ove aktivnosti, ne samo za sudove, već i za celokupan sektor pravosuđa, kao što je i navedeno u brojnim nacionalnim akcionim dokumentima (NSRP i AP CH23). Izmenjeni program ujedinio je prethodni jedinstveni program za rešavanje starih predmeta i posebni program za rešavanje starih izvršnih predmeta. Pored toga, izmenjeni program predviđa sistemske (strateške), opšte, posebne mere za rešavanje starih izvršnih predmeta, pojedinačne mere za sudove, mere koje preduzima MP, mere koje preduzima VKS, kao i posebne mere za sudove na teritoriji grada Beograda. Detaljna klasifikacija mera je novina u poređenju sa prethodnim Jedinstvenim programom rešavanja starih predmeta. Još jedna novina u programu je i metodologija definisanja ciljeva: grupisani su prema vrsti predmeta i suda.

Pre izmena, rađena je detaljna analiza dotadašnjeg jedinstvenog programa za rešavanje starih predmeta, a delovi su prikazani u tabelama u daljem tekstu (vidi Tabelu 1. i Tabelu 2.).

Sprovođenje Jedinstvenog programa za rešavanje starih predmeta i pratećeg Posebnog programa mera za rešavanje starih izvršnih predmeta bilo je skoro nemoguće tokom druge polovine 2014. i početkom 2015. godine, usled generalnog štrajka advokata tj. članova Advokatske komore Srbije. Do prvog štrajka došlo je u junu 2014. i on je trajao mesec dana, dok je drugi bio duži, počeo je 17. septembra 2014. i trajao je do 28. januara 2015. U navedenim periodima prvostepeni pretresi nisu vođeni pred sudom, kao ni drugostepeni u kojima su ročišta otvorena. Posledice ovakve situacije osećale su se tokom cele 2015., u najvećoj meri u prvostepenim sudovima, s obzirom da su oni morali da ulože velike napore kako bi nadoknadili vreme izgubljeno tokom štrajka, s raspoloživim resursima.

U skladu s preporukama koje je dala radna grupa VKS o praćenju sprovođenja Jedinstvenog programa za rešavanje starih predmeta (u daljem tekstu: radna grupa za RSP), prvostepeni sudovi su se tokom 2015. fokusirali na smanjenje najstarijih predmeta: predmeta koji su više od pet i više od 10 godina stari.

U osnovnim sudovima, broj predmeta starijih od pet godina smanjen je za 4%, a broj predmeta starijih od 10 godina smanjen je za 12%³; u višim sudovima, broj predmeta starijih od pet godina smanjen je za 3%, a broj predmeta starijih od 10 godina smanjen je za 14%; u privrednim sudovima, broj predmeta starijih od 10 godina smanjen je za 9%, ali se broj predmeta starjih od pet godina povećao za 17%⁴ (povećanje je uzrokovano predmetima stečaja).

---

² Štrajk advokata trajao je ukupno šest meseci: pet meseci tokom 2014. i mesec dana u 2015. godini.

³ Predmeti izvršenja nisu obuhvaćeni.

Tabela 1.

IZVEŠTAJ O ZAOSTALIM PREDMETIMA NA DAN 31.12. – PREMA DATUMU INICIJALNOG AKTA											
	Br. sudsija	UKUPAN BROJ STARIH NEREŠENIH PREDMETA NA DAN 31.12.2012.		Br. sudsija	UKUPAN BROJ STARIH NEREŠENIH PREDMETA NA DAN 31.12.2013.		Br. sudsija	UKUPAN BROJ STARIH NEREŠENIH PREDMETA NA DAN 31.12.2014.			
		2012			2013			2014			
UKUPNO NA NIVOU SRBIJE UKLJUČUJUĆI I PREDMETE IZVRŠENJA	2.380	1.729.768	2.652		1.773.475	2.595		1.822.001	2.522		1.740.400
UKUPNO NA NIVOU SRBIJE, BEZ PREDMETA IZVRŠENJA	2.165	140.418	2.365		127.773	2.331		126.878	2.256		133.365

Tabela 2.

PREGLED ZAOSTALIH PREDMETA U PRVOSTEPENOJ KRIVIČNOJ MATERIJI											
KRIVIČNA MATERIJA	MATERIJ A	2012.		2013.		2014.		2015.		01.01. - 30.06.2016.	
		Br. sudsija	Br. predmeta	Br. sudsija	Br. predmeta						
Viši sudovi	K	90	1.676	103	1.278	105	1.606	107	1.246	93	1.123
Osnovni sudovi	K	279	18.206	320	17.125	372	16.567	326	11.957	300	8.761
UKUPNO:		369	19.882	423	18.403	477	18.173	433	13.203	393	9.884

PREGLED ZAOSTALIH PREDMETA U PRVOSTEPENOJ PARNIČNOJ MATERIJI											
PARNIČNA MATERIJA	MATERIJ A	2012.		2013.		2014.		2015.		01.01. - 30.06.2016.	
		Br. sudsija	Br. predmeta	Br. sudsija	Br. predmeta						
Viši sudovi	P	77	1.085	91	1.162	87	1.400	87	1.490	96	1.575
	P1	51	34	57	26	78	246	81	319	81	333
	P2	64	23	68	22	71	36	75	34	73	29
UKUPNO:		192	1.142	216	1.210	236	1.682	243	1.843	250	1.937
Osnovni sudovi	P	480	31.251	574	31.121	544	34.593	515	37.901	564	32.789
	P1	286	9.514	345	10.140	307	10.465	305	9.423	305	8.623
	P2	217	839	260	720	262	697	266	810	275	659
UKUPNO:		983	41.604	1.179	41.981	1.113	45.755	1.086	48.134	1.144	42.071
UKUPNO OS+VS:	P	557	32.336	665	32.283	631	35.993	602	39.391	660	34.364
	P1	337	9.548	402	10.166	385	10.711	386	9.742	386	8.956
	P2	281	862	328	742	333	733	341	844	348	688
UKUPNO P+P1+P2 (OS+VS):		1.175	42.746	1.395	43.191	1.349	47.437	1.329	49.977	1.394	44.008

Od kraja 2013. kada je u potpunosti stupio na snagu novi Zakon o krivičnom postupku u sudovima svih nadležnosti priliv novih krivničnih predmeta se stalno smanjuje. Razlog za ovo smanjenje je veoma široka primena novih alata – sporazuma o priznanju krivice i principa oportuniteta. Pad u prilivu uticao je na postojeće nerešene krivične predmete, uključujući i zaostale predmete – njihovim rešavanjem sudovi su napravili veliki napredak, iako se broj sudsija koji se bavi ovom vrstom predmeta smanjio sa 477 koliko ih je bilo u 2014. na 393 u 2016.

Situacija sa parničnim predmetima je, međutim, potpuno drugačija: komparativni podaci o novim predmetima u svim sudovima u Republici Srbiji (priliv predmeta) ukazuju na značajno povećanje priliva tokom 2015. i 2016. godine. Prema pokazateljima, očekivani priliv u periodu 2012.-2014. bio je na nivou od oko 1.500.000 predmeta godišnje ne računajući predmete izvršenja. Međutim, sudovi

⁴ Ibid.

su 2015. godine primili 1.902.475 predmeta, što je 415.840 predmeta više nego 2014. tj. u poređenju sa očekivanim prilivom. Priliv je 2016. bio ponovo iznad očekivanog nivoa, pa čak i iznad priliva iz 2015. To znači, da je 2015. i 2016. godine sistem primio preko 850.000 predmeta više nego što je bilo očekivano, što je uticalo na ostvarenje ciljeva planiranih u strateškim dokumentima Vrhovnog kasacionog suda koji se odnose na smanjenje zaostalih predmeta. Prekršajni i osnovni sudovi suočili su se sa većim „šokom“ usled povećanog priliva predmeta: 2015. prekršani sudovi primili su 222.295 predmeta više nego 2014. godine, a već je 2014. godine bila godina s povećanim prilivom predmeta, dok su osnovni sudovi u istom periodu primili 200.000 predmeta više. U osnovnim sudovima, povećani priliv odnosi se, između ostalog, na repetitivne parnične predmete, takozvana masovna potraživanja protiv države, jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća čiji je odnivač država ili drugih organizacija i pravnih subjekata koji se finansiraju iz budžeta. Ovi predmeti zagušuju sudski sistem i potrebne su vansudske, sistemske mere kako bi se sprečilo da se takve situacije ponove u budućnosti (usklađivanje vojnih penzija, plaćanje dnevница vojsci, diskriminaciju, plaćanje uvećane zarade zaposlenima u Ministarstvu unutrašnjih poslova, plaćanje minimalne naknade koju isplaćuje Nacionalna služba za zapošljavanje, smenski rad u JP “Železnice Srbije“, JP “Kolubara“, refundacija preplaćenih naknada za predškolske ustanove, itd.).

Na osnovu saznanja do kojih se došlo, izmene Programa obuhvataju sledeće:

- prvobitni Jedinstveni program rešavanja starih predmeta i prateći Posebni program mera za rešavanje starih izvršnih predmeta spojeni su u jedan dokument, pružajući na taj način osnovu za smanjenje svih zaostalih predmeta, kao i preventivne mere koje će se primenjivati na sve vrste predmeta.
- ciljevi u izmenjenom Jedinstvenom programu rešavanja starih predmeta definisani su primenom promenjene metodologije, i izraženi u brojevima (#predmeta), a ne u procentima.
- Izmenjen Jedinstveni program rešavanja starih predmeta definiše mere koje će različite institucije u okviru sektora preuzeti. Iz tog razloga je i radna grupa za RSP proširena kako bi uključila i člana iz VSS.

Uz podršku granta MDTF-JSS, VKS je pripremio alat za praćenje kojim se prati sprovođenje izmenjenog Jedinstvenog programu rešavanja starih predmeta.

Konsultant angažovan iz granta MDTF-JSS koji je lociran u VKS veoma je angažovan sa drugim donatorima na implementaciji izmena Programa za RSP, a posebno, s Delegacijom EU (EUD) na Projektu efikasnosti pravosuđa (JEP), u okviru koga se radilo sa 30 osnovnih i viših sudova u cilju rešavanja zaostalih predmeta. Kao što je EUD prepoznala, zahvaljujući zajedničkim naporima MDTF-JSS i JEP-a tokom 2016. godine, zaostali izvršni predmeti su smanjeni za 51%: sa 1.574.855 koliko ih je bilo 31. decembra 2015 na 765.901 31. decembra 2016.

Program nagradivanja sudova

U naporima da se stimulansima unaprede rezultati rada sudova, VKS je uz podršku MDTF-JSS, osmislio i uveo Program nagradivanja sudova primenom pozitivne konkurenkcije u cilju promovisanja pravde za građane i privredu. Program se zasniva na sledećim principima:

- održivost: nefinansijske nagrade su brojnije od finansijskih;
- timski rad: sudovi se nagrađuju kao tim sudija i sudskog osoblja;
- napredak: program motiviše sudove koji imaju nizak ili srednji učinak da unaprede svoje rezultate; i

- transparentnost i vidljivost: podaci o učinku dostupni su na internet stranici VKS, a nagrade se dodeljuju javnom obrazloženom odlukom, na ceremoniji kojoj prisustvuju kako kolege tako i javnost.

Program je koncipiran tako da motiviše prvostepene sudove da unaprede efikasnost i produktivnost u procesuiranju predmeta. U godini inauguracije, 2016, VKS je dodelio nagrade u dve kategorije:

1. povećanje broja rešenih starih predmeta po sudiji; i
2. povećanje broja rešenih predmeta po sudiji.

Fokusirajući se na prvostepene sudove, program ima za cilj da poboljša iskustvo koje građani i privreda imaju s radom sudova po pitanju sprovođenja pravde. S obzirom da je akcenat stavljen na sudove koji su ostvarili ‘najveće povećanje’, program ima za cilj da podigne prosek učinka sudova u celoj zemlji i unapredi konzistentnost pravde širom zemlje. Mereći učinak ‘po sudiji’, program kontroliše i varijacije u veličini sudova, tako da i manji sudovi sa manjim brojem sudija imaju jednake šanse za uspeh.

Grant MDTF-JSS pružio je podršku VKS da izradi pravila i procedure nagradivanja, alate za praćenje i analizu podataka o sudovima za potrebe nagrađivanja i obezbedio nagrade za sudove.

Za više informacija o Programu vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/launch-of-inaugural-court-awards- program#.WK1anm_yuM8 i
[http://www.vk.sud.rs/sr/%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%99%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%B0\)](http://www.vk.sud.rs/sr/%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%99%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%B0))

Na osnovu procene zaposlenih o vrsti nagrada koje bi unapredile rad suda, Osnovni sud u Nišu i Drugi osnovni sud u Beogradu tražili su da im nagrada bude kancelarijski nameštaj za sve zaposlene (vidi Tabelu 3.).

Tabela 3.

Stavka br.	Opis	Količina (komad)
1. OSNOVNI SUD U NIŠU ⁵ , VOŽDA KARAĐORĐA 23, 18000 NIŠ		
1.1	Radna stolica	25
1.2	Radna daktilo stolica	25
2. DRUGI OSNOVNI SUD U BEOGRADU, KATANIĆEVA 15, 11000 BEOGRAD		
2.1	Konferencijske stolice	40
2.2	Kancelarijski stolovi	24

Kancelarijski nameštaj – Drugi osnovni sud u Beogradu

Drugi nagrađeni sudovi su procenili da bi IT i kancelarijska oprema bolje odgovarali njihovim potrebama (vidi Tabelu 4.).

Tabela 4.

Stavka br.	Opis	Količina (komad)
1. PRVI OSNOVNI SUD U BEOGRADU, BULEVAR NIKOLE TESLE 42a, 11000 BEOGRAD		
1.1	Server	5
1.2	Miš	5
1.3	Tastatura	5
1.4	Monitor	8

⁵ Osnovni sud u Nišu tražio je kancelarijski nameštaj i IT opremu u okviru nagradne sume.

1.5	Diktafon sa transkripcijom	5
2. OSNOVNI SUD U NIŠU ² , VOŽDA KARAĐORĐA 23, 18000 NIŠ		
2.1	Fotokopir, štampač i skener	1
2.2	Skener	1
2.3	Monitor	1
3. TREĆI OSNOVNI SUD U BEOGRADU, MIHAILA PUPINA 16, 11000 BEOGRAD		
3.1	Fotokopir, štampač i skener	1
3.2	Štampač	9
4. OSNOVNI SUD U LESKOVCU, KOSTE STAMENKOVIĆA 16, 16000 LESKOVAC		
4.1	Desktop	2
4.2	Softver	2
4.3	Miš	2
4.4	Tastatura	2
4.5	Monitor	2
4.6	Monohromni laserski multifunkcionalni uredaj	1
5. OSNOVNI SUD U LEBANU, CARA DUŠANA 118, 16230 LEBANE		
5.1	A4 skener u boji, ADF	3
5.2	Štampač	4
5.3	Monitor	4
6. OSNOVNI SUD U NOVOM SADU, SUTJESKA 3, 21000 NOVI SAD		
6.1	Monohromni laserski multifunkcionalni uredaj	2

IT oprema- Prvi osnovni sud u Beogradu

IT oprema- Osnovni sud u Lebanu

Program nagrađivanja je privukao dosta pažnje, kako u zemlji tako i u inostranstvu. Predsednici nagrađenih sudova dali su intervju na nacionalnoj televiziji o svojim “receptima za uspeh”⁶. O njihovim nagradama pisalo se i u lokalnim medijima, na društvenim mrežama i blogovima. VKS predstavio je Program na regionalnom sastanku Regionalne mreže saveta sudstva za Zapadni Balkan održanom u Budvi u novembru 2016. Povratne informacije koje je VKS dobio od sudova koji nisu pobedili, kao i od pobedničkih sudova dokazuju da je javno priznanje za postignuti napredak tj. nefinansijske nagrade mnogo važnije od novca.

Program strukturne podrške Visokom savetu sudstva

VSS identifikovano je potrebu za nabavkom različite IT opreme kako bi unapredio rad disciplinskog organa i automatizovao pisarnicu. Pored toga, deo IT opreme koristiće se za potrebe obuke zaposlenih u Savetu kao i novozaposlenih kada bude došlo do prenošenja nadležnosti sa MP na VSS. S obzirom na činjenicu da VSS radi na uspostavljanju nekoliko baza podataka koje će sadržati informacije o sudijama i sudskom osoblju u svim sudovima u Republici Srbiji, kao i baze podataka koje se odnose na materijalna i finansijska pitanja u sudovima, jako je važno da postoji dobro uspostavljen i funkcionalan back-up sistem. Kako bi se takav jedan sistem uspostavio, potrebno je bilo nabaviti „network attached storage“ (NAS) koji bi VSS pomogao da ima dodatni back-up. Pored toga, ovaj uređaj je bio potreban kako bi se podržao rad administrativnih radnika u VSS uspostavljanjem zajedničkog prostora za dokumenta koja se često koriste i individualni back-up za sve jedinice.

Uz podršku koju je obezbedio MDTF-JSS, nabavljena je IT oprema za potrebe VSS čiji je spisak dat u Tabeli 5.

Tabela 5.

Stavka br.	Opis	Stavka br.
1. VISOKI SAVET SUDSTVA, RESAVSKA 42, 11000 BEOGRAD		
1.1	Desktop	16
1.2	Sofver	16
1.3	Miš	16
1.4	Tastatura	16
1.5	Monitor	16
1.6	Diktafon sa transkripcijom	4
1.7	Skener	5
1.8	Monohromni laserski multifunkcionalni uređaj	1
1.9	NAS – Network attached storage	1

⁶ Vidi, na primer: <http://www.worldbank.org/en/news/video/2016/10/21-serbia-launches-court-rewards-program>

IT oprema - VSS

2. RAZLIČITE ANALIZE, TEHNIČKA POMOĆ I PODACI IZ ISTRAŽIVANJA IMAJU ZA CILJ RAZMATRANJE I PODIZANJE SVESTI O PITANJIMA SA KOJIMA SE SOČAVA PRAVOSUDNI SEKTOR, KAO I PRUŽANJE INFORMACIJA POTREBNIH ZA IZRADU POLITIKA/DONOŠENJE ODLUKA

Tokom 2016. rađene su brojne analize, koje su se fokusirale na pitanja važna za pravosudni sektor kao i na konkretnе teme koje su važne za politike u oblasti ljudskih prava.

U oblasti pravosuđa, sprovedeno je nekoliko analiza s ciljem pružanja informacija za potrebe budućih politika i/ili izmena i dopuna zakonske regulative. Tokom 2016. godine urađene su Analiza efikasnosti krivičnih postupaka za krivična dela organizovanog kriminala i Analiza uticaja višestrukog ukidanja prvostepene presude na trajanje krivičnog postupka. (za više informacija, vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/enhttp://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/analysis-on- effects-of-multiple-abolition-of-the-first-instance-verdict-on-the-length-of-criminal-proceedings-and- efficiency-of-criminal-proceedings-in-organized- crime#.WMJ8Wzj8pPY). Komparativna analiza univerzalne jurisdikcije u krivičnim postupcima za ratne zločine dostavljena je MP u aprilu 2016, a u vezi sa otvaranjem Poglavlja 23. Nakon što je podneta MP, analiza se može koristiti za potrebe budućih politika i mogućih izmena i dopuna zakonske regulative u ovoj oblasti.

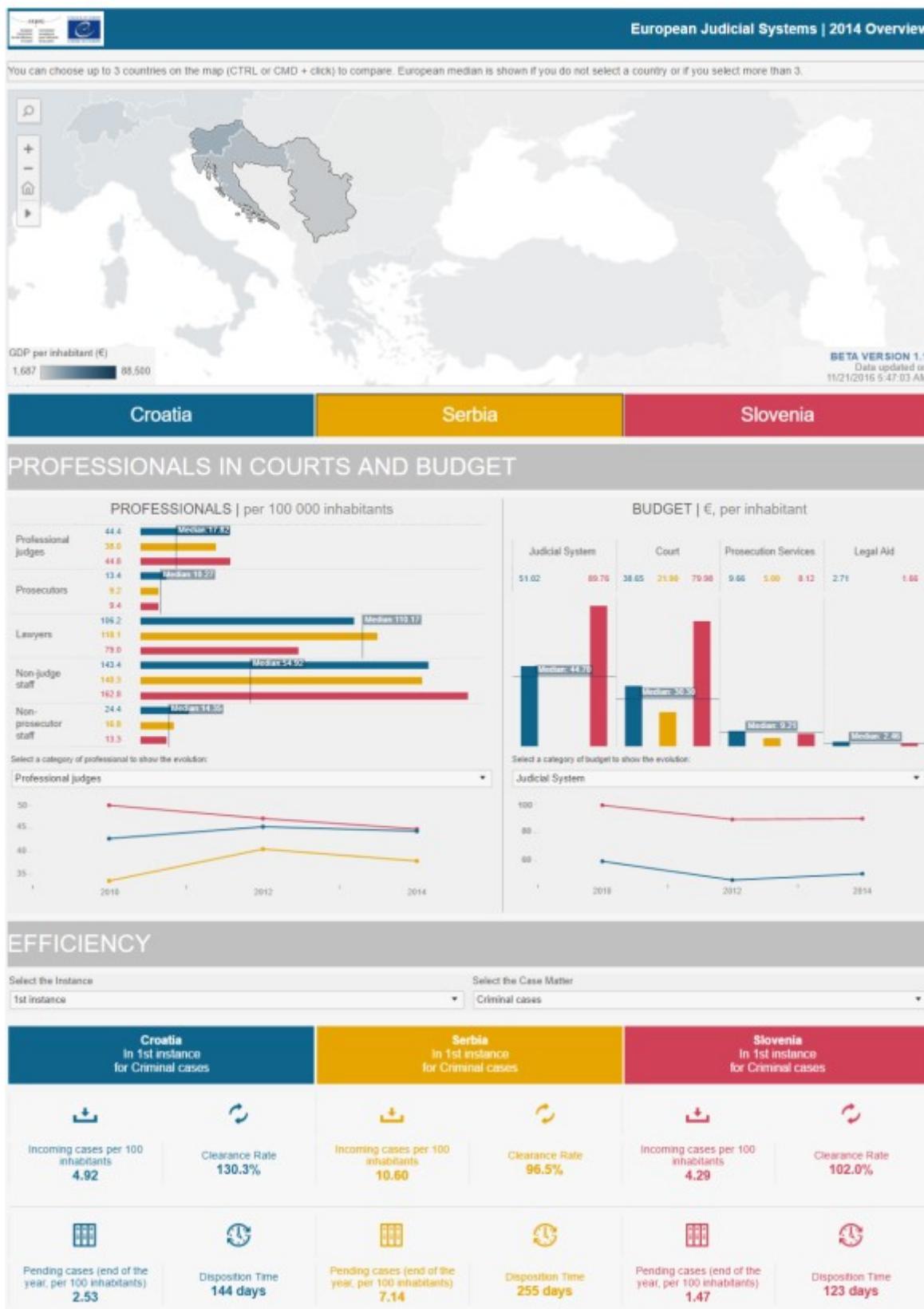
Poreg toga, u maju 2016. godine urađena je i podneta Analiza Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, koja se fokusira na krivične sankcije koje treba da služe svrsi i donesu uštede (za više informacija, vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Analysis%20of%20the%20Law%20on%20protection%20of %20right%20to%20trial%20within%20reasonable%20time.pdf>). Analiza pod nazivom Uručivanje sudskog poziva u krivičnim postupcima: efikasnost u procesu između zavaravanja i loših navika dostavljena je MP u februaru 2016. godine kako bi se obezbedile informacije potrebne za buduće politike i potencijalne izmene i dopune regulative u ovoj oblasti. (za više informacija, vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Analysis%20of%20efficiency%20in%20criminal%20proce di_ngs.pdf).

U skladu sa strateškom aktivnošću jačanja saradnje sa međunarodnim organizacijama čiji je MP član, RAFU pri MP pružio je podršku prikupljanju statistike i odgovaranju na evaluacioni obrazac CEPEJ-a, uključujući i celokupan postupak kontrole kvaliteta. Kako bi se olakšala razmena informacija između Sekreterijata CEPEJ-a i ključnih aktera u Srbiji i unapredila pouzdanost statističkih podataka, RAFU pri MP je organizovala posetu CEPEJ-a u vezi sa pravosudnom statistikom. Izveštaji o poseti dostupni su na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/12156/poseta-evropske-komisije-za-efikasnost-pravosudja-u- vezi-sa-pravosudnom-statistikom-1-2-marta-2016-godine.php>

[http://www.mpravde.gov.rs/files/CEPEJ%20Peer%20Review%20on%20Judicial%20Statistics%20Vis it%20Report%20\(2016\).pdf](http://www.mpravde.gov.rs/files/CEPEJ%20Peer%20Review%20on%20Judicial%20Statistics%20Vis it%20Report%20(2016).pdf)

Prezentacije su dostupne na internet stranici MDTF-JSS. (za više informacija vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/sentation-of-the-2016-report-of-the-european-commission-of-the-efficiency-of-justice-#.WPf_59J97gn).

Slajd 10 [Prezentacije glavnih satističkih podataka, pokazatelja i izvoda iz baze podataka CEPEJ-STATD](#) – izvod iz pregleda CEPEJ-STAT, s uporednim osnovnim pravosudnim podacima iz 2014. godine za tri zemlje:

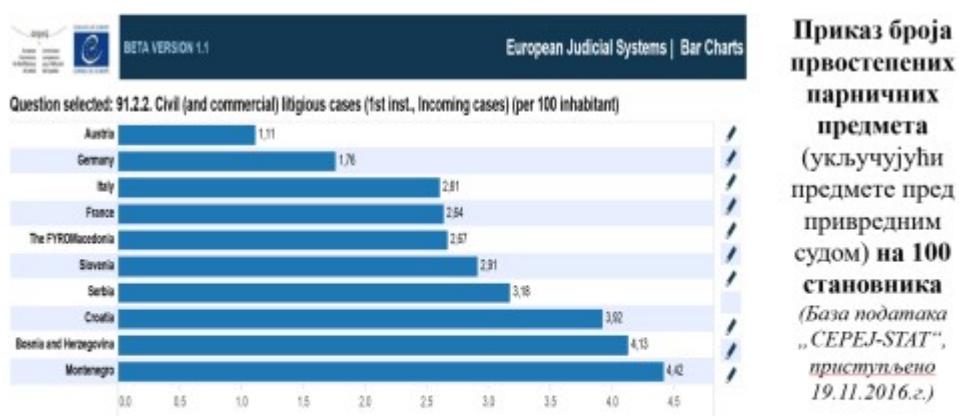
Slajd 12 [Prezentacije glavnih satističkih podataka, pokazatelja i izvoda iz baze podataka CEPEJ-STATD](#), s poređenjem novih prvostepenih predmeta na 100 stanovnika:

Како до ефикаснијег парничног поступка путем унапређења примене медијације у Србији?

- Формирање Радне групе за унапређење алтернативних начина решавања спорова
- Упитници о капацитетима судова за примену медијације
- Предлог Закона о изменама [закона о судским таксама](#) у плану рада Владе за 2017. годину
- Припреме за увођење „[недеље медијације](#)“ у оквиру Европског дана правде (недеља која обухвата 25. октобар)?
- Препоруке/Смернице ВКС/МП/ВСС за спровођење Закона о посредовању у решавању спорова и успостављање служби за подршку медијације?
- Појединачни програми за решавање стarih предмета у судовима изменjeni да обухвataju програмe медијацијe?

Уколико у 2017.г. предузмемо одлучне мере за развој ове области, у 2018.г. ћemo имати мерљиво побољшање статистике.

Slajd 27 prezentacije “CEPEJ metodologija i Srbija“ koja se bavi jačanjem pravosudne efikasnosti u parničnim postupcima primenom različitih vidova promovisanja medijacije:

➤ У Србији на 100 становника **3,18 лица** учествује у парничном поступку у 2014. години, за разлику од нпр. Аустрије (**1,11**), Немачке (**1,76**) па чак и Италије и Француске.

Smernice koje utvrđuju pravce razvoja IKT sistema u Srbiji (konceptualni model) i koje obujvataju podatke o infrastrukturi informacione i komunikacione tehnologije i troškove njenog održavanja, softvere i ljudske resurse pripremljene su i usvojene u okviru aktivnosti 1.2.1.2. AP CH 23 (Izrada smernica koje određuju pravce razvoja IKT sistema u pravosuđu Republike Srbije (konceptualni model) koje sadrže podatke o infrastrukturi inforamcione i komunikacione tehnologije, troškove održavanja, softvere i ljudske resurse). Smernice će se zasnivati na rezultatima Funkcionalne analize pravosuđa i analize postojećeg stanja (aktivnosti 1.2.1.1, 1.3.6.6. i 1.3.8.2.). Po prvi put, Smernice (za više informacija, vidi: Smernice za razvoj sektora pravosuđa, na [engleskom](#) i [srpskom](#)) uvode i stavljaju akcenat na principe koji se odnose na: (a) upravljanje podacima; (b) softversku aplikaciju; i (c) tehnologiju, kao jednu od osnovnih tačaka u novom pristupu IKT-u u pravosuđu. Pored toga,

primenom sektorskog pristupa osigurano je učešće i koordinacija sa svim različitim akterima, kao što su sudovi, tužilaštva i zatvori, što je neophodno usled potrebe za jedinstvenim IKT tretmanom svih pravosudnih pocesa. U skladu sa tim, MP je preduzelo korake u skladu sa prenošenjem nadležnosti formiranjem strateškog tela koje čine svi relevantni korisnici pravosuđa. Oformljeno strateško telo, „IKT sektorski savet”, čine predstavnici Visokog saveta sudstva, Vrhovnog kasacionog suda, Republičkog javnog pravobranilaštva, Republičkog javnog tužilaštva, Državnog veća tužilaca, Pravosudne akademije, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, Komore izvršitelja, Javnobeležničke komore, Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom, Sektora za pravosuđe, Sektora za materijalno-finansijske poslove i Odseka za e-pravosuđe pri Ministarstvu pravde. IKT savet fomiran je u prvom kvartalu 2016. godine i jedna od glavnih aktivnosti je usvajanje smernica i upravljanje sveobuhvatnom strateškom orientacijom IKT-a u pravosuđu. U svojoj nadležnosti, IKT savet će, između ostalog, izraditi strategiju razvoja informacione i komunikacione tehnologije u sektoru pravosuđa, pružiti opciju za implementaciju sistema upravljanja predmetima, Ministarstvu pravde dati preporuke po pitanju odgovornosti i institucionalne organizacije sistema za upravljanje predmetima i realizovati druge aktivnosti u skladu sa odlukom o osnivanju. IKT savet će se baviti održivošću IKT sistema u smislu planiranja budžeta za održavanje i ljudskim i tehničkim resursima, obezbeđivanjem adekvatne podrške institucionalizacijom javno-privatnog ili javno-javnog partnerstva, kao obavezujuće aktivnosti definisane AP CH23.

Analiza uručivanja u okviru ZKP-a rađena je u poslednjem kvartalu 2016. (za više informacija, vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Analysis%20on%20the%20Matter%20of%20Delivery%20without%20the%20CPC.pdf>). Cilj ove analize bio je da se obezbede informacije za predstojeće izmene i dopune u skladu sa AP CH23, s obzirom da su svi relevantni akteri stavili akcenat na važnost pitanja uručivanja akata. Shodno tome, buduće izmene i dopune ZKP fokusiraće se na povećanje efikasnosti procedure, efikasnijim uručivanjem akata u skladu sa standardima EU i odlukama Evropskog suda za ljudska prava. Analiza se bavi regulisanjem uručivanja akata u Hrvatskoj, zemlji u susedstvu i poslednjoj zemlji koja se pridružila EU. Analiza je prosleđena Sektoru za normativne poslove pri MP, koje je nadležno za pripremu izmena i dopuna ZKP.

Tehnička pomoć obezbeđena je i MP tokom cele godine u procesu izrade nacrta regulative. Podrška je bila obezbeđena Odeljenju za pravosudne profesije i radnoj grupi (RG) za uspostavljanje funkcionalnog i transparentnog sistema odgovornosti izvršitelja, kao i radnoj grupi za obuku izvršitelja, zajedno sa Projektom vladavina prava i izvršenje (RoLE) koji sprovodi GIZ a finansira se iz IPA sredstava. Prve izmene i dopune Pravilnika o tarifama o nagradama i naknadama troškova za rad izvršitelja (“Službeni glasnik RS”, br. 4/2016), već su stupile na snagu 30. januara 2016. kako bi se rešila goruća pitanja, ali novi Pravilnik o nagradama i naknadama troškova za rad izvršitelja (“Službeni glasnik RS”, br. 59 od 28. juna 2016.) počeo je da se primenjuje od 1. jula 2016, zajedno sa novim zakonom, kojim se uvodi nova metoda obračuna naknada, koja je transparentnija, preciznija i omogućava poveriocima i dužnicima da jednostavnije identifikuju troškove izvršenja. Pravilnik o disciplinskom postupku protiv izvršitelja i Pravilnik o nadzoru nad radom javnih izvršitelja usvojeni su (“Službeni glasnik RS”, br. 32/2016) i stupili su na snagu 1. jula 2016. godine kao i Pravilnik o načinu vođenja evidencije o postupcima izvršenja i obezbeđenja i finansijskom poslovanju javnih izvršitelja i Pravilnik o načinu izveštavanja i sadržini izveštaja o poslovanju izvršitelja i arhiviranju (“Službeni glasnik RS“ br. 37/2016). Podzakonska akta potrebna za sprovođenje novog zakona usvojena su i objavljena u "Službenom glasniku RS", br. 58 od 22. juna 2016, koji je stupio na snagu 1. jula 2016, od kojih je najvažniji Pravilnik o ispitu za izvršitelje, za koji je RAFU pri MP dala dodatnu podršku. Slično tome, Pravilnik o sadržini i načinu vođenja imenika izvršitelja i zamenika izvršitelja i imenika ortačkih društava izvršitelja i Pravilnik o opštim uslovima za zaključivanje

ugovora o osiguranju izvršitelja ("Službeni glasnik RS", br. 62/2016) usvojeni su 13. jula 2016. Podrška je pružena i Komori izvršitelja u izradi nacrta novog Statuta Komore javnih izvršitelja i Etičkog kodeksa javnih izvršitelja. Pored podrške pružene u oblasti normativnih aktivnosti, tehnička pomoć pružena je MP, kao glavnom korisniku Projekta RoLE koji realizuje GIZ i finansira se IPA sredstvima, kako bi obezbedili projektno upravljanje i koordinaciju, u cilju postizanja najboljih mogućih rezultata.

Izmene i dopune javnobeležničkih tarifa usvojilo je Ministarstvo pravde ("Službeni glasnik RS", 12/2016) 12. februara 2016. a stupile su na snagu 20. februara 2016. Mnoge izmene uslovljene su izmenama i dopunama zakona, kojima se racionalizuju troškovi postupaka pred javnim beležnicima, kako bi se povećala pravna sigurnost (na primer, sada je regulisano da se solemnisacija predugovora naplaćuje 50% cene za osnovni ugovor, i ukoliko se ugovor sklapa kod istog javnog beležnika, cena se umanjuje za već plaćeni deo). Nakon dobijenog mišljenja Javnobeležničke komore, Ministarstvo pravde ustanovilo je i Javnobeležničke tarife javnog beležnika kao poverenika suda u postpuku za raspravljanje zaostavštine ("Službeni glasnik RS", br. 12/2016), koji je takođe stupio na snagu 20. februara 2016. Ove zakonske izmene i dopune omogućavaju nesmetano prenošenje kompetencija za vođenje postupka za raspravljanje zaostavštine sa sudova na javne beležnike, poštujći princip da ne bude dodatnih troškova za strane u postupku. Usvojen je i Pravilnik o sastavu, načinu rada i odlučivanju Komisije Ministarstva pravde koja odlučuje po žalbama protiv odluka Disciplinske komisije Javnobeležničke komore ("Službeni glasnik RS", br. 16 od 26. februara 2016.).

Pružena je podrška za implementaciju analize o podršci žrtvama u Srbiji 2016. koju je uradio stručnjak MDTF-JSS. Nakon podnošenja finalne analize o usklađenosti sa Direktivom o žrtvama i komparativnim modelima usluga podrške žrtvama, RAFU pri MP pripremio je sveobuhvatni izveštaj, uključujući i analizu podrške žrtvama, spisak principa i preporuka za uspostavljanje mreže usluga podrške žrtvama u Republici Srbiji, analizu zaštite svedoka u skladu sa članom 102, stav 5⁷ ZKP-a, analizu proceduralnih zaštitnih mera sa preporukama za izmene i dopune ZKP-a, analizom prava žrtava na kompenzaciju i analizom posebnih proceduralnih zaštitnih mera. Ovaj izveštaj dostavljen je MP krajem 2016. i Ministarstvo ga je prihvatiло. I na kraju, tehnička pomoć pružena je radnoj grupi koja radi na izradi nacrta Strategije o procesuiranju ratnih zločina, kao i Komisiji za implementaciju strategije.

---

⁷ Javni tužilac ili sud mogu tražiti da policija preduzme mere zaštite za oštećenu stranu ili svedoka u skladu sa zakonom.

Urađena je Procena IKT infrastrukture Vrhovnog kasacionog suda sa listom preporuka za jačanje najvažnijih oblasti. Ovaj izveštaj prikazuje postojeće stanje IKT infrastrukture u VKS u trenutku pisanja ovog izveštaja (decembar 2016), i potrebno je da se nova evaluacija radi svake godine kao i ažuriranje. Ova procena obuhvata analizu/opis stanja informacione i komunikacione infrastrukture VKS, probleme i rizike za Vrhovni kasacioni sud koji se odnose na IKT, kao i predloge kako unaprediti i proširiti informacioni i komunikacionu infrastrukturu (za više informacije, vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Assessment%20of%20the%20ICT%20infrastructure%20of%20the%20SCC.pdf>). Nakon što su preporuke definisane u proceni, VKS je već napravio plan izgradnje kapaciteta IKT-a kao i planove kupovine/obnove opreme za 2017. godinu.

Pripremljen je Izveštaj o nedostacima postojećih statističkih izveštaja o obimu posla i poslovnim procesima. Ovaj izveštaj predstavlja pregled statističkog izveštavanja koje sprovodi Vrhovni kasacioni sud i obuhvata opis postojećeg stanja u smislu izveštavanja, statističkih podataka koje prikuplja Vrhovni kasacioni sud od svih sudova (opšte i posebne nadležnosti, u skladu sa obavezama (redovni i periodični (ad hoc) izveštaji), probleme sa kojima se Vrhovni kasacioni sud i niži sudovi suočavaju tokom prikupljanja i provere statističkih podataka, kao i specifikacije i sugestije o unapređenju i jačanju statističkog izveštavanja.

Zahvaljujući ovoj analizi, Vrhovni kasacioni sud odlučio je da promeni svoj tradicionalni pristup koji primenjuje na godišnji izveštaj o radu sudova za 2016, čiji nacrt će biti pripremljen tokom februara i zatražio dodatnu podršku MDTF-JSS u ovoj oblasti. Primenom ovog izmenjenog formata godišnjeg izveštaja, VKS želi da javnosti približi sudove i njihov rad, i zato planira da izveštaj građanima učini jednostavnijim za korišćenje (za više informacija vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Report%20on%20deficiencies%20of%20the%20existing%20caseload%20statistical%20reports%20and%20business%20processes.pdf>).

Sprovedena je 2016. godine Analiza efekata reforme pravosudne mreže (za više informacija vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Analysis%20the%20effects%20of%20the%20reform%20of%20Judicial%20network.pdf>). Analiza se fokusira na funkcionisanje mreže sudova i tužilaštava (nova mreža postala je operativna od 1. januara 2014.) u skladu sa standardima EU koji se odnose na efikasnost. Analiza je predstavljena Komisiji za sprovođenje strategije početkom 2017.⁸

U oblasti ljudskih resursa, realizovane su brojne analize s ciljem pružanja informacija potrebnih za buduće politike i/ili izmene i dopune regulative. Komparativna pravna analiza demokratskog učešća nacionalnih manjina urađena je prvom polovinom 2016. Analiza demokratskog učešća nacionalnih manjina sadrži preporuke za unapređenje demokratskog učešća nacionalnih manjina u sva tri nivoa vlasti i identificuje potencijalne modele, počevši od modela prisutnog u zemljama koje

---

⁸ Analiza je predstavljena u martu 2017.

su bile obuhvaćene analizom uzimajući u obzir postojeći sistem u Republici Srbiji. Pomenuti nacrt sadrži i preporuke koje se odnose na unapređenje učešća nacionalnih manjina u postojećem ustavnom sistemu kao i u slučaju promene Ustava. Analiza je dostavljena Nacionalnim savetima nacionalnih manjina kako bi dali svoje komentare. Konačna verzija teksta podneta je radnoj grupi u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave kako bi započeli zvaničnu proceduru podnošenja analize relevantnim odborima u Narodnoj skupštini. Ova analiza planirana je i posebnim akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina (aktivnost 7.2.) (za više informacija, vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Comparative%20Legal%20Analysis%20on%20democratic%2_0participation%20of%20national%20minorities.pdf). Naredni korak podrazumeva da relevantni odbori Narodne skupštine razmotre Analizu, u cilju postizanja zaključaka o tome kako unaprediti postojeći konstitutivni okvir kako bi se omogućilo adekvatno demokratsko učešće nacionalnih manjina u sva tri nivoa vlasti.

Istraživanje o korišćenju jezika nacionalnih manjina u sudskim postupcima (parničnim, krivičnim i prekršajnim) sprovedeno je na jesen 2016. Istraživanjem su obuhvaćeni svi osnovni sudovi, svi viši sudovi, kao i prekršajni sudovi u Republici Srbiji. Podaci su dobijeni od 90% sudova. Analiza podataka pokazala je da se jezici nacionalnih manjina, koji su u zvaničnoj upotrebi na teritoriji određenog suda, ne koriste u dovoljnoj meri. Međutim, podaci su takođe pokazali da se većina jezika koristi uz pomoć prevodioca, ali sudovi često ne vode evidenciju o korišćenju jezika u parničnim i krivičnim predmetima. Prekršajni sudovi čuvaju podatke o korišćenju jezika nacionalnih manjina. Rezultati istraživanja podneti su u formi zvaničnog izveštaja MP Kancelariji za ljudska i manjinska prava, koja je nadležna za pripremu izveštaja o sprovođenju Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima. Rezultati sada čine sastavni deo izveštaja. Pored toga, rezultati istraživanja će biti dostavljeni ekspertu koji će raditi na TAPA projektu⁹ kako bi pružio informacije potrebne za predstojeću analizu o korišćenju jezika manjina u sudskim postupcima u skladu sa Akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Tokom 2016. godine pripremljeni su brojni izveštaji o sprovođenju UN Konvencija. U cilju pripreme ovih izveštaja, prikupljeni su podaci od sudova, javnih tužilaštava i drugih relevantnih institucija. Izveštaji obuhvataju sledeće: Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Konvenciju o pravima deteta, Evropsku povelju o regionalnim i manjinskim jezicima, revidiranu Evropsku socijalnu povelju i Konvencije MOR-a br. 29, 94 i 105. Tokom izveštavanja o sprovođenju Konvencije UN o pravima osoba sa invaliditetom, predstavljen je inicijalni izveštaj Komitetu UN za prava osoba sa invaliditetom. Tokom dijaloga sa članovima Komiteta, data su dodatna pojašnjenja po pitanju prava osoba sa invaliditetom tokom sudskog postupka, pristupa pravdi i posebnih prostorija u kaznenim institucijama. Ovi izveštaji predstavljaju zvanične izveštaje MP koji se rade periodično na osnovu upitnika koji se dostavljaju svim telima koja su odgovorna za sprovođenje različitih konvencija UN.

---

⁹ Projekat Saveta Evrope "Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Srbiji – horizontalne olakšice za Zapadni Balkan i Tursku"

Kao deo komponente Pristupa pravdi, obezbeđena je tehnička pomoć u procesu izrade nacrt-a Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. Nakon izbora održanog u aprilu, radna grupa nastavila je redovno da održava sastanke u Ministarstvu pravde u okviru pregovora sa Advokatskom komorom i organizacijama civilnog društva, sa predstavnicima Delegacije EU, u ulozi posmatrača. Načrt je pretrpeo izmene i dopune u cilju rešavanja zahteva Advokatske komore. Ove izmene i dopune i dalje su zasnovane na međunarodnim principima pružanja besplatne pravne pomoći, uključujući i skorašnji izveštaj UNODC o pružanju besplatne pravne pomoći u svetu. S obzirom na neslaganje Advokatske komore i organizacija civilnog društva po pitanju pružaoca usluga, pregovori se nastavljaju.

U cilju unaperđenja pristupa pravdi u krivičnim postupcima, 2016. godine sprovedena je Analiza relevantnih standarda Evropske Unije u oblasti proceduralnih zaštitnih mera (za više informacija, vidi:

<http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Analysis%20of%20relevant%20EU%20standards%20in%20the%20field%20of%20procedural%20safeguards.pdf>). Analiza obuhvata sledeće: Analizu pravnih tekovina Evropske Unije: Direktivu 2013/48/EU Evropskog Parlamenta i Saveta od 22. oktobra 2013. o pravu na pristup advokatu u krivičnom postupku i postupak evropskog naloga za hapšenje kao i na pravo da treća strana bude informisana nakon lišavanja slobode i da se komunicira sa trećom stranom i konzularnim službama tokom lišenosti slobode; Direktivu 2010/64/EU o pravu na usmeno i pismeno prevođenje u krivičnim postupcima u cilju definisanja odricanje od prava na prevod; Direktivu 2012/13/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 22. maja 2012. o pravu na informisanje u krivičnim postupcima; i Direktivu 2016/821/EU o jačanju nekih aspekata prepostavke nevinosti i prava na prisustvo tokom suđenja u krivičnom postupku.

Obuhvaćen je osrvt na Direktivu 2016/822/EU o proceduralnim zaštitnim merama dece osumnjičene ili optužene u krivičnom postupku i predlog Direktive o pružanju pravne pomoći osumnjičenima ili optuženima lišenim slobode i pravne pomoći u okviru evropskog naloga za hapšenje(2013) 824] i dve preporuke (1) o proceduralnim zaštitnim merama lica koja pripadaju ugroženim grupama (2013) 8178, i (2) o pravu na pravnu pomoć osumnjičenih i optuženih u krivičnom postupku (2013) 8179, koje bi moglo biti uzete u obzir u postupku izmena i dopuna normativnog okvira. Analiza obuhvata i kratak pregled usklađivanja sa evropskim pravnim tekovinama sprovedenim u Hrvatskoj (prava okriviljenih, pristup advokatu kada osoba ne može da plati advokatske troškove, itd.). Date su i preporuke o usklađivanju sa pravnim tekovinama EU koje se odnose na proceduralne zaštitne mere (za više informacija, vidi:

<http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Recommendations%20relating%20to%20alignment%20with%20the%20EU%20acquis%20in%20the%20field%20of%20procedural%20safeguards.pdf>.

Analiza predstavlja ključne inovacije u oblasti proceduralnih zaštitnih mera u EU, s ciljem pružanja informacija potrebnih za predstojeće izmene i dopune ZKP, kao što se navodi u AP CH23. S obzirom da je zakonodavni okvir u Srbiji delimično usklađen s navedenim Direktivama, preporuke se fokusiraju na konkretne korake koje bi trebalo realizovati, uključujući kako normativne tako i praktične aspekte kako bi se postugla potpuna usklađenost.

Analiza sistema oslobođanja od plaćanja sudske taksi u Srbiji rađena je 2016, kako bi se odgovorilo na preporuke date u Funkcionalnoj analizi i identifikovale moguće izmene i dopune zakonskog okvira i/ili prakse. Analiza sadrži komparativni pregled oslobođanja od plaćanja i pregled normativnog okvira koji reguliše sistem oslobođanja od plaćanja sudske taksi u Srbiji u poređenju sa normativnim okvirima u zemljama u regionu, ključne probleme identifikovane u praksi i preporuke za unapređenje

sistema. Na zahtev MP, analiza je proširena kako bi obuhvatila i finansijske aspekte (poređenje nivoa taksi u Srbiji s državama u regionu). Analiza je dostupna na internet stranici MDTF-JSS:

<http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Serbia%20Court%20Fee%20Waiver%20Eng%20-%20Final%208%20Sep%202016%20WITH%20LOGO.pdf>.

Analiza je javno predstavljena u prostorijama MP 6. septembra 2016, uz učešće relevantnih aktera tj. sudija, Delegacije EU, predstavnike MDTF-JSS i organizacija civilnog društva. Izveštaj sa javne prezentacije dostupan je na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/report-from-the-presentation-of-the-analysis-of-court-fee-waiver-system-in-serbia-september-6-2016#.WKmKbWorLIU.

Javna rasprava ukazala je na potrebu za kombinovanjem efekata oslobođanja od plaćanja taksi i besplatne pravne pomoći, s obzirom da bi kombinacija ovih zakonskih akata imala najveći uticaj na građane s najosetljivijim socio-ekonomskim statustom. Rezultati analize će se koristiti prilikom izrade izmena i dopuna u relevantnim oblastima.

Javno predstavljanje Analize o sistemu oslobođanja od plaćanja sudske taksi u Srbiji

Tehničku pomoć dobila je i radna grupa za izradu nacrta Akcionog plana za sprovođenje Strategije za inkluziju Roma, kao i radna grupa koja radi na Zakonu o pravima i slobodama nacionalnih manjina i radna grupa zadužena za Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Ova podrška obuhvatila je pomoć pri realizaciji konkretnih aktivnosti, razmenu zananja o standardima EU po pitanju zaštite ljudskih prava i prava manjina, što bi trebalo postići ovim strateškim dokumentima, kao i metodologijom budžetiranja. Cilj obezbeđene pomoći je da se osigura nesmetana implementacija AP CH23 i AP za nacionalne manjine kao i da se daju saveti koji se odnose na standarde EU po pitanju zaštite ljudskih prava i prava manjina i metoda izrade nacrta strateških dokumenata.

U oblasti borbe protiv korupcije, tehnička pomoć obezbeđena je za izradu nacrta Akcionog plana za sprovođenje strategije finansijske istrage i akcioni plan za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske Unije. Tehnička pomoć data je za definisanje konkretnih aktivnosti, normativnu i tehničku konsolidaciju dokumentacije, kao i za izradu obrazloženja i druge prateće dokumentacije potrebne za usvajanje. UNODC formulari za uzajamnu pravnu pomoć, ekstradiciju i transfer osuđenih su ažurirani sa relevantnim podacima kao i godišnji izveštaj UN o narkoticima.

Pored toga, projektnu koordinaciju i upravljanje u oblasti reforme obezbedili su RAFU, kao i RoLE projekat koji sprovodi GIZ i koji se finansira iz IPA sredstava, Projekat efikasnosti pravosuđa, Projekat EU-Saveta Evrope "Horizontalne olakšice za Zapadni Balkan i Tursku", itd.

3. RAZLIČITE OBUKE I RADIONICE DOPRINOSE JAČANJU INDIVIDUALNIH KAPACITETA KLJUČNOG OSOBLJA U SEKTORU. ZNANJE PRENESENKO OD EKSPERATA/KONSULTANATA KLJUČNOG OSOBLJU

Izgradnju kapaciteta koju je podržala RAFU MP između ostalog uključuje sledeće:

- Razvijanje metodologije za praćenje sprovođenja reformskih aktivnosti i aktivno učešće u mehanizmima praćenja, tj. Savetu za praćenje realizacije Akcionog plana za poglavlje 23;
- Razvijanje metodologije za prikupljanje i analiziranje podataka u vezi sa realizacijom strateških dokumenata za potrebe Sektora za evropske integracije i međunarodne projekte, kao i obaveze izveštavanja prema CEPEJ;
- Koordinacija izveštavanja i efikasne podrške realizaciji nacionalnih strateških dokumenata (Nacionalna strategija reforme pravosuđa, AP za Ostvarivanje prava nacionalnih manjina, itd.) za potrebe Sektora za evropske integracije i međunarodne projekte;
- Delotvorne aktivnosti realizacije i izveštavanja u nadležnosti MP u Poglavlju 24;
- Razvijanje analiza i statističkih izveštaja za potrebe Sektora za evropske integracije i međunarodne projekte;
- Podrška u programiranju međunarodne razvojne pomoći i metodologije za upravljanje projektima za Sektor za strateško planiranje i evropske integracije;
- Organizacija različitih potrebnih obuka/radionica, prezentacija tj. javnih prezentacija/okruglih stolova, itd. u saradnji sa relevantnim sektorima MP

Stari Okvir rezultata je bio zastareo, a novi okvir je razvijen kako bi obuhvatio period na osnovu konsultacija sa interesnim stranama. U septembru 2016. godine je razvijen [Pojednostavljeni Okvir rezultata](#) za period od 2016. do 2018. godine, naveden u Tabeli 6. ispod.

Razvojni cilj projekta (RCP) je pružanje podrške jačanju sektora pravosuđa u Republici Srbiji u cilju lakše integracije u Evropsku uniju. Funkcionalna analiza pravosuđa u Srbiji iz 2014. godine dokumentovala je postojeće kapacitete pravosuđa za pružanje usluga građanima i preduzećima u smislu efikasnosti, kvaliteta i dostupnosti pravde, u odnosu na pozadinu težnji Srbije da postane zemlja članica EU. Kako bi pružio podršku jačanju sektora pravosuđa u Srbiji, MDTF-JSS pruža targetirane analize, tehničku pomoć, obuke i operativnu podršku interesnim stranama u sektoru pravosuđa, što jača njihove kapacitete u skladu sa Akcionim planom za Poglavlje 23.

Tabela 6.

#	Pokazatelj ishoda	Osnova na dan 1. januara 2016.	Cilj do 31. decembra 2018.	Izvor/metodologija
1	AP za P23 i glavne reformske strategije (NSRP, plan za smanjenje broja starih predmeta, itd.)	AP su izrađeni od 2013. do 2016. i odobrila ih je EK 2016. Kapaciteti sektora su generalno mali uz preterane varijacije i nedostatak koordinacije	Strategije i planovi se prate i ažuriraju periodično.	Potvrđeno kroz praćenje AP dokumentacije podnete EK.

	su razvijene i prate se.	što je dokumentovano u Funkcionalnoj analizi pravosuđa 2014.		
2	Različite analize, tehnička pomoć (TP) i podaci iz anketa podižu i mere svest o pitanjima sa kojima se pravosuđe suočava i informišu donošenje politika/odluka.	Neke analize su sprovedene u prethodnom projektom periodu (uključ. FA 2014. i anketu 2013). Nove analize treba da budu sprovedene u sektoru kako bi podržale efikasnost, kvalitet i dostupnost u periodu projekta (2016-2018).	MDTF je obezbedio targetiranu podršku, za koju najmanje 75% relevantnih interesnih strana smatra da je bila korisna za podizanje svesti i informisanje donošenja odluka. Ankete su identifikovale potrebe sektora.	Potvrđeno kroz godišnje odgovore interesnih strana u M&E anketi MDTF, godišnjim izveštajima MDTF i aide memoire dokumentima.
3	Različite obuke i radionice jačaju individualne kapacitete ključnog osoblja u sektoru. Znanje preneseno od stručnjaka/konsultanata ključnom osoblju.	AP su izrađeni od 2013. do 2016. i odobrila ih je EK 2016. Kapaciteti sektora su generalno mali uz preterane varijacije i nedostatak koordinacije što je dokumentovano u Funkcionalnoj analizi pravosuđa 2014.	Najmanje 500 ljudi je učestvovalo na obukama i radionicama u targetiranim oblastima. Najmanje 80% učesnika navode da je obuka bila korisna. Najmanje 70% navode unapredene veštine	Potvrđeno podacima o obukama koje je pripremljenim u Planovima obuke PA i JSP, uključujući podatke o broju učesnika i evaluaciji obuka, Ili pre/nakon testiranja gde je moguće. Podatke o radionicama je pripremila JSP/MDTF.

Prema Pojednostavljenom Okviru rezultata 2016-2018, cilj koji treba da bude dostignut do 31. decembra 2018. godine ka pokazatelju ishoda za jačanje individualnih kapaciteta je:

Tabela 7.

Pokazatelj ishoda	Trenutno Dec 2016.	Cilj Dec 2018
Broj ljudi koji su učestvovali na obukama i radionicama u targetiranim oblastima	957	500
Broj učesnika koji navode da je obuka bila korisna (%)	94.83%	80%
Broj učesnika koji navode unapredene veštine (%)	82.91%	70%

Kao što je prikazano u tabeli iznad, ciljevi su već dostignuti i značajno premašeni.
Ove podatke treba da se mere kroz Planove obuke PA i JSP, uključujući podatke o broju učesnika i evaluaciji obuka.

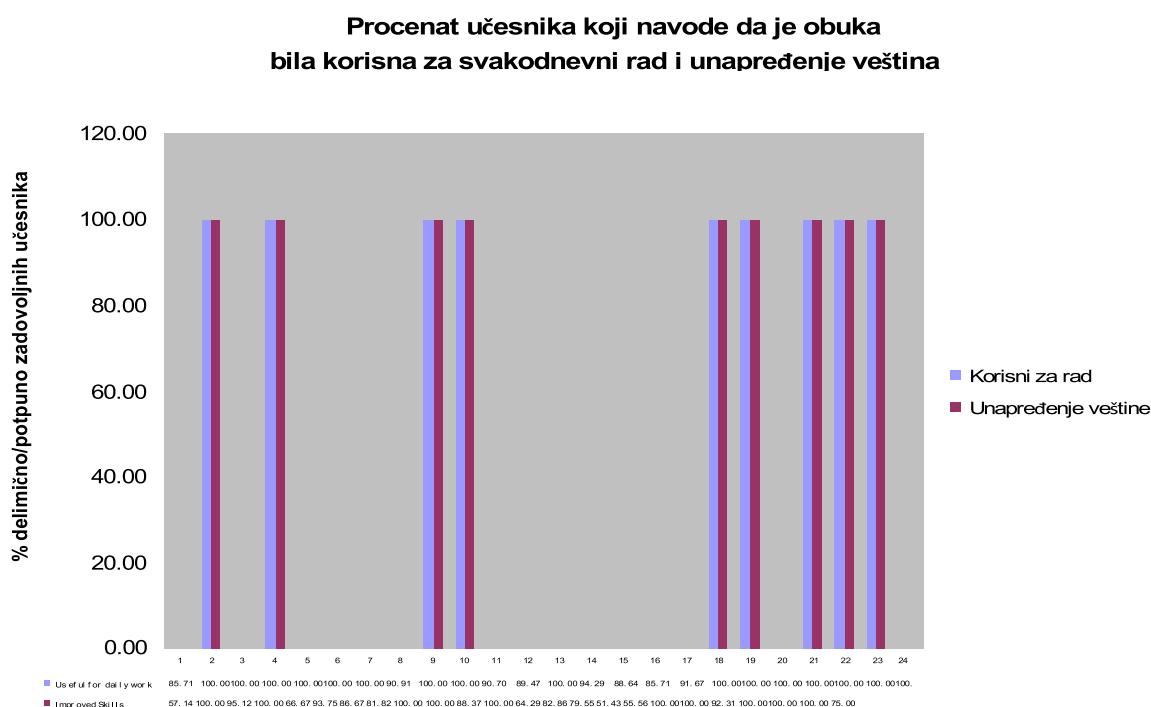
Nakon pripremanja Pojednostavljenog Okvira rezultata za MDTF-JSS grant 2016-2018 u septembru 2016. godine, razvijen je Upitnik MDTF za obuke koje realizuje primalac sa ciljem procenjivanja kvaliteta i delotvornosti sprovedenih obuka kroz aktivnosti MDTF koje realizuje primalac. Počevši od oktobra 2016. godine, ovaj upitnik se koristi i učesnici odgovaraju na sledeća pitanja:

1. Kriterijum 1: „Da li smatrate da je organizacija ovog seminara bila korisna za Vaš svakodnevni posao?”, i

2. Kriterijum 2: „U kojoj meri ste unapredili svoje veštine?“

Učesnik ima mogućnost na zaokruži jedan od ponuđenih brojeva: 1- nisam zadovoljan/zadovoljna; 2-delimično sam nezadovoljan/na; 3- neodlučan/na; 4- delimično zadovoljan/na; i 5- potpuno zadovoljan/na. Procenat zadovoljnih ljudi (delimično i potpuno) sa korisnošću seminara za obavljanje njihovog svakodnevnog posla je bio 94.83%. Ovaj podataka je 14.83% iznad zahtevanih 80% u Pojednostavljenom Okviru rezultata, što pokazuje da su teme dobro odabrane i adekvatne (vidi Grafikon 3). Pored toga, procenat ljudi koji su zadovoljni obimom u kome je obuka unapredila njihove veštine je 82.91% ili 12.91% više od 70% od onoga što je navedeno u Pojedostavljenom Okviru rezultata (vidi Grafikon 3). Ukupno gledano, procenjeno je da su obuke zadovoljavajuće i da je interesovanje za kurseve povećano, pa je planiran drugi, veći krug za veći broj učesnika.

Grafikon 3.

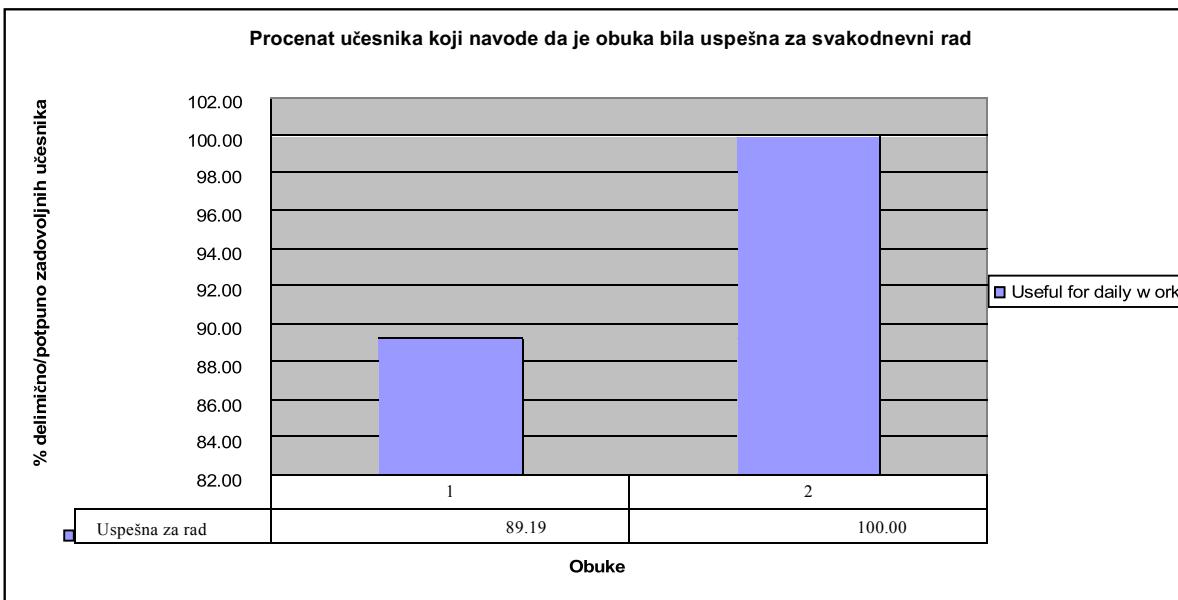

Obuke: 1- Odnosi sa javnošću (Efikasan i brz odgovor na pitanja novinara od strane zvaničnika MP); 2- Delotvorna realizacija i izveštavanje o aktivnostima u nadležnosti MP u Poglavlju 24. Tok komunikacije i održivi mehanizmi izveštavanja (Održivo praćenje i planiranje Instrumenta za tehničku pomoć i razmenu informacija (TAIEX)); 3- Unapređenje statističkog izveštavanja na posebne zahteve – Izveštavanje o zaostalim predmetima; 4- Korišćenje pravnih baza podataka o sudskej praksi ESLJP na srpskom jeziku sa interaktivnim vežbama o pravnim kvalifikacijama činjenica u okviru ESLJP (Apelacioni sud u Kragujevcu); 5- Obuka za medije (Krizna komunikacija); 6- Predstavljanje CEPEJ izveštaja o pravosudnim sistemima, 2016 (Poređenje podataka i koncepta i Nadzor nad procedurom i iskustvima u popunjavanju Šeme za evaluaciju sistema pravosuđa); 7- Komunikacione veštine za pravosude; 8- Odnosi sa javnošću za pravosude; 9- Radionica za unapređenje rada Odseka za pravosudne profesije (Prezentacija evropskih standarda za pravosudne profesije i strateški okvir za reformu pravosudnih profesija); 10- Unapređenje opštег i posebno statističkog izveštavanja (Apelacioni sud u Nišu); 11- Unapređenje opštег i posebnog statističkog izveštavanja (područje Apelacionog suda u Nišu); 12- Korišćenje pravnih baza podataka sudske prakse ESLJP na srpskom jeziku sa interaktivnim vežbama o pravnim kvalifikacijama činjenica u okviru ESLJP (Apelacioni sud u Nišu); 13- Unapređenje opštег i statističkog izveštavanja (Apelacioni sud u Novom Sadu); 14- Unapređenje opštег i statističkog izveštavanja (prva grupa u Prekršajnom sudu u Beogradu); 15- Unapređenje opšteg i posebnog izveštavanja (druga grupa u Prekršajnom sudu u Beogradu); 16- Unapređenje opšteg i posebnog statističkog izveštavanja (područje Apelacionog suda u Kragujevcu); 17- Unapređenje opštег i posebnog statističkog izveštavanja (područje Apelacionog suda u Kragujevcu); 18- Korišćenje pravnih baza podataka sa sudskej praksom ESLJP na srpskom jeziku sa interaktivnom vežbom o pravnim kvalifikacijama činjenica u okviru ESLJP (Apelacioni sud u Novom Sadu); 19- Kursevi sertifikacije za ISO 27001; 20- Kursevi sertifikacije za ISO 20000; 21- Kursevi sertifikacije za

ISO 22301; 22- Kursevi sertifikacije za ISO 31000; 23- Kursevi sertifikacije za ISO 21500; 24- Komunikacione veštine (Unapredjenje komunikacionih aktivnosti vezanih za nove nacrte zakona i novousvojene zakone)

Obuke koje je sprovodila PA su završene u maju i septembru, pre nego što je razvijen upitnik za obuke u okviru aktivnosti MDTF-JSS koje realizuje primalac, koji definiše kriterijume za praćenje. Učesnike je intervjuisala PA sa stanovišta nekoliko aspekata, međutim, pošto im nisu postavljana pitanja koja se odnose na Kriterijum 2 („U kojoj meri ste unapredili svoje veštine?“) podaci predstavljeni na Grafikonu 4 sastoje se od brojeva relevantnih samo za Kriterijum 1 („Da li smatrate da je organizacija ovih seminara bila korisna za vaš svakodnevni rad?“). U svakom slučaju, procenat učesnika koji su delimično i potpuno zadovoljni sa uspešnošću seminara na temu ljudskih prava je 89.19% i u rukovodstvu suda je 100%. Ovi podaci su iznad zahtevanih 80%, što potvrđuje da su obe teme dobro obrađene (vidi Grafikon 4).

Grafikon 4.

Obuke koje je organizovala Pravosudna akademija: 1- Ljudska prava (oblasti: građansko pravo; upravno pravo; krivično pravo);

2- Upravljanje sudovima (Oblasti: Sudska administracija i upravljanje i upravljanje predmetima, budžetiranje i finansijske i transparentnost rada i odnosi sa javnošću)

Ukupno je 957 ljudi iz različitih institucija¹⁰ učestvovalo u obukama, radionicama i događajima koje je pružila eksterno angažovana PA (Ljudska prava; Upravljanje sudom) i konsultantske kompanije (Komunikacione veštine i odnosi sa javnošću; Kursevi sertifikacije iz ISO 27001, ISO 20000, ISO 22301, ISO 31000, ISO 21500), kao i konsultanti za MP RAFU (izveštavanje i praćenje AP za P23, sprovođenje metodologije za finansije i budžetiranje, javna prezentacija izveštaja o realizaciji AP za P23, itd.) i konsultanti za VKS RAFU (ujednačavanje sudske prakse, unapredjenje statističkog izveštavanja, korišćenje pravnih baza podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, itd.) kao što je navedeno ispod.

¹⁰ MP, VKS, DVT, Ministarstvo finansija, Službeni glasnik, Agencija za borbu protiv korupcije, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Kancelarija javnog tužioca za organizovani kriminal, Republičko javno tužilaštvo, Savet za borbu protiv korupcije, Regulatorno telo za elektronske medije, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, Komisija za kontrolu državne pomoći, PA, Služba za upravljanje kadrovima, Ministarstvo trgovine, Komora privatnih izvršitelja, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Generalni sekretarijat Vlade Srbije, Komora javnih beležnika, Ministarstvo zdravlja, Narodna skupština, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Jedinica za zaštitu svedoka, Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo kulture, Pokrajinski sekretarijat za informisanje i kulturu, Ombudsman, Javno tužilaštvo za ratne zločine, Komisija za zaštitu konkurenčije, Državna revizorska institucija, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Poreska uprava, Kancelarija za ljudska i manjinska prava, itd.

Obuke/radionice

Sesije obuke za praćenje realizacije AP za P23: Kao deo procesa praćenja realizacije AP za P23 su organizovane brojne obuke tokom 2016. Pre ciklusa pilot izveštavanja sprovedenog na kraju 2015. i početkom 2016. godine je organizovana prva sesija obuke usmerena na utvrđivanje potencijalnih problema u procesu izveštavanja i uvodenje procesa izveštavanja o realizaciji AP za P23. Obuke su uključivale sve kontakt osobe institucija nadležnih za sprovođenje AP za P23. Nakon toga je organizovana druga obuka za kontakt osobe iz svih institucija nadležnih za sprovođenje AP za P23, koja se fokusirala na zaključke proizašle iz pilot izveštavanja i ključne identifikovane probleme. Učesnici su pozvani da aktivno diskutuju i postavljaju pitanja koja iz najviše brinu u procesu izveštavanja. S obzirom na promene u brojnim institucijama, organizovan je i treći krug obuka za kontakt osobe iz svih institucija nadležnih za sprovođenje AP za P23. Fokus je bio na pitanjima identifikovanim u izveštavanju i metodama evaluacije planiranih aktivnosti.

Što se tiče sprovedenih obuka iz oblasti finansijskih efekata i sprovođenja metodologije budžetiranja, obuke su se fokusirale na samo ne AP za P23, već i na budžetiranje različitih nacrta zakona. Napredak koji je postignut zahvaljujući ovim obukama se ogleda u predlaganju strateških ili drugih dokumenata usvojenih u Vladi ili Narodnoj skupštini, u slučaju da postoji potreba za finansijskim resursima za sprovođenje. Ovo je potpuno nov način procenjivanja finansijskih aspekata u smislu troškova, uz poštovanje međunarodne klasifikacije troškova koju primenjuje Ministarstvo finansija Republike Srbije u skladu sa metodologijom Statistike državnih finansija. Ova metodologija je takođe u skladu sa važećim budžetskim sistemom i okvirom budžetske klasifikacije, koji obuhvataju razvijanje i završavanje propisane Procene finansijskih efekata, a sadrži procenu finansijskih efekata aktivnosti svakog nadležnog organa, za potrebe podnošenja Ministarstvu finansija (Za više informacija, vidi: http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/podzakonski%20akti/2015/PFE/Pravilnik%20PFE%2031%20Om_art%202015.pdf). Na osnovu analize komponenti postojećeg budžetskog sistema i identifikacije glavnih prepreka, učesnici su stekli praktično znanje korišćenjem jednog primera, vezanog za unapređenje sistema finansijskog upravljanja i planiranja budžeta pravosuđa, kao i specifične sugestije vezane za proces budžetiranja (za više informacija, vidi: Analiza komponenti postojećeg budžetskog sistema i utvrđivanje glavnih prepreka na veb stranici MDTF-JSS).

Obuke za procenu finansijskih efekata pružile su učesnicima neophodno znanje o kvalitativnim (opisnim) elementima za budžetiranje, resursima koji su potrebni za sprovođenje aktivnosti (ljudski resursi, materijalni troškovi, obrazovanje, ulaganja ili drugi troškovi), kao i potrebu za jedinstvenim pristupom svih učesnika, bez izuzetka, što zahteva od svih ministarstava da izraze svoje finansijske potrebe na isti način. Obuke održane 1. septembra 2016. godine su takođe uključivale transfer znanja za rukovodioce i državne službenike u Sektoru za materijalno-finansijske poslove i drugim organizacionim jedinicama koje se bave finansijama i javnim nabavkama u Ministarstvu pravde (procedura za utvrđivanje glavnih finansijskih elemenata za određivanje podobnosti učesnika na tenderima koje objavljuje Ministarstvo pravde). Obuka za rukovodioce i savetnike u Državnom pravobranilaštvu Srbije, održana 5. septembra 2016. godine, je organizovana uz metodu analize statističkih i drugih podataka o strukturi i sadržini sudske predmete u kojima je Republika Srbija tužilac i/ili tuženik.

Kapaciteti zaposlenih u MP i drugih učesnika su povećani u smislu pripremanja nacrta zakona, doprinošenja unapređenju procene efekata nacrta zakona i bolje povezanosti nacrta zakona sa budžetskim sistemom. Tačna procena fiskalnih efekata nacrta zakona uvodi veću sigurnost u obezbeđivanje potrebnog nivoa sredstava za njihovo sprovođenje, što unapređuje ukupan budžetski proces i pruža veću efikasnost u planiranju i izvršenju budžeta pravosuđa.

Obuke u Kancelariji za ljudska i manjinska prava o uspostavljanju sistema praćenja za AP za Ostvarivanje prava nacionalnih manjina: Dodatne obuke su organizovane kroz podršku Kancelariji za ljudska i manjinska prava u procesu praćenja AP za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Ključno osoblje je obučeno na temu organizacije prikupljanja podataka, korišćenje metodologije razvijene za potrebe izveštavanja o realizaciji AP za P23 i kako bi izbegli neke od utvrđenih prepreka.

Multilateralne i bilateralne obuke za kontakt osobe za AP za P23: Dodatne obuke su organizovane nekoliko puta tokom 2016. godine, a bavile su se identifikovanim izazovima u izveštavanju o sprovođenju AP za P23. Fokus ovih obuka je bio na posebnim pitanjima sa kojima se suočavaju različite institucije, a koje se odnose na kompetencije ovih institucija, načine razvijanja izveštaja i vrstu podataka uključenih u izveštaje i definisane rokove. Sledeće institucije su učestvovale: DVT, PA, Kancelarija za ljudska i manjinska prava, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Ministarstvo prosvete, Ministarstvo građevinarstva, Službeni glasnik, Tužilaštvo za ratne zločine, Regulatorno telo za elektronske medije i Komisija za zaštitu konkurenциje.

Nakon ovih obuka, izveštavanje je unapređeno, pogotovo kada je reč o inicijalnim izveštajima. Podaci koji su prikupljeni u IV kvartalu 2016. godine pokazuju značajna unapređenja u metodama izveštavanja. Kvalitet izveštaja je poboljšan nakon obuka, što ukazuje na potrebu za nastavljanjem ove prakse, s obzirom na česte promene u institucijama u smislu kontakt osoba, kao i različite vrste podataka potrebnih za specifične aktivnosti.

Obuka za transfer znanja za zaposlene u MP: Teme obuke i prenesene veštine uključuju sledeće: Podrška relevantnim sektorima MP u procesu sprovođenja AP za P23; Podrška Sektoru za normativne poslove (pravna tekovina EU, međunarodni standardi, uporedne analize, pitanje pristupa pravdi, pripremanje odredbi za normativne akte, učestvovanje u relevantnim radnim grupama); Sektor za materijalno-finansijske poslove (metodologija budžetiranja za strateške dokumente, zakoni, razvijanje obrazaca i tabela za regulatorni okvir); Sektor za evropske integracije i međunarodne projekte (glavna pitanja u sektoru, izbegavanje preklapanja u programiranju međunarodne razvojne pomoći, efikasno utvrđivanje potreba projekta, strateško planiranje i strateški pristup, metodologija za upravljanje projektima i dobra praksa); Sektor za pravosuđe (glavna pitanja u izvršenju, medijaciji, sistemu beležnika), Uprava za izvršenje krivičnih sankcija (međunarodni standardi, pitanje pristupa pravdi, strateškog planiranje), kao i organizacija javnih rasprava, kampanja, seminara/radionica u kojima učestvuje određeni broj interesnih strana iz različitih institucija, pripremanje brošura, itd. Ove obuke su korisne za zaposlene u MP jer se fokusiraju na određena pitanja sa kojima se oni susreću u svakodnevnom radu. Obuke su usmerene na unapređenje funkcionisanja pojedinačnih sektora što dovodi do unapređenja ukupnog učinka MP.

Uz podršku projekta IPA GIZ Vladavina prava i izvršenje (RoLE), RAFU MP je 10. i 11. Februara 2016. godine organizovala i moderirala radionicu sa predstavnicima Ministarstava pravde Makedonije i Crne Gore u cilju razmene iskustava i unapređenja administrativnih kapaciteta Odseka za pravosudne profesije, kao i samog sistema izvršenja. „Radionica za unapređenje rada Odseka za pravosudne profesije“ je organizovana 1. decembra 2016. godine za 10 zaposlenih u MP u Odseku za pravosudne profesije. Tokom radionice, RAFU MP je predstavila prezentaciju Evropskih standarda za pravosudne profesije i strateški okvir za reformu pravosudnih profesija, kroz različite izveštaje koji su potrebni za proces pristupanja EU i druga sredstva. Radionicu je podržao Program za pravne i pravosudne reforme u Srbiji.

Početni događaj „Mreža udruženja medijatora JIP“ je održan na Bledu, Slovenija 7. i 8. juna 2016. godine, na kojoj su učestvovali predstavnici MP RAFU, VKS i Nacionalno udruženja medijatora Srbije i predstavili su sistem medijacije u Srbiji. (Za više informacija vidi: <http://www.mdtfss.org.rs/archive//file/Presentation%20on%20Serbian%20Mediation%20System%20and%20Legal%20Framework.pdf>). Sistemi medijacije u JIE imaju slične probleme i ciljeve, a naročito problem stvaranja održivog sistema alternativnog rešavanja sporova, te je redovna razmena praksi i iskustava važna dodatna vrednost za sve učesnike. Sastanak je bio prvi od budućih redovnih sastanaka sa ciljem unapređenja i jačanja saradnje i preuzimanja aktivnosti radi unapređenja uloge medijacije. Što se tiče mogućih zajedničkih aktivnosti, učesnici su identifikovali najmanje 4 oblasti gde bi regionalne aktivnosti bile korisne: obuka za različite ciljne grupe (sudije, advokati, medijatori, administracija); uticanje na nastavne planove i programe pravnih fakulteta (saradnja sa Pravnim fakultetom JIE (SEELS)); podizanje svesti javnosti i promovisanje medijacije; i razvijanje priručnika i studija u oblasti medijacije. Zaključeno je da je regionalna saradnja udruženja medijatora i vlada dodatna vrednost i da je korisna za medijatore, kao i pravosuda u regionu i da predstavlja vredan primer saradnje država i organizacija civilnog društva

RAFU MP je 24. septembra 2016. godine učestvovala na Prvoj godišnjoj konferenciji sudske tumača Srbije, predstavljajući strateški okvir za reformu pravosudnih profesija, planove MP za reformu sudske tumača i relevantnu pravnu tekovinu i evropske standarde.

Kao deo podrške Vrhovnom kasacionom sudu, RAFU VKS je učestvovala na Godišnjem savetovanju sudija. Savetovanje je glavni događaj u pravosuđu Srbije, koji se tradicionalno održava svake jeseni u Vrnjačkoj Banji. Više od 1,300 učesnika se okuplja tokom tri radna dana kako bi razgovarali o ključnim pravnim i pravosudnim pitanjima koja se javljaju svake godine. Domaćih Savetovanja je VKS, uz podršku međunarodnih donatora, među kojima je i Grant MDTF-JSS.

Savetovanju održanom od 9. do 12. oktobra 2016. godine je prisustvovalo više od 1,300 učesnika iz svih sudova u Srbiji, kao i nezavisni pravosudni stručnjaci, kao što su javni beležnici, izvršitelji i advokati. Među gostima su bile i strane sudije i tužioc, diplome, eksperti, predstavnici Delegacije EU, OEBS-a, Saveta Evrope, USAID-a i Ministarstva pravde SAD, kao i druge donatorske organizacije i NVO.

Grant MDTF-JSS je detaljno predstavljen na Savetovanju, a više informacija mogu se pronaći na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/2016-annual-judges-conference#.WK1dZm_yuM8.

Na Savetovanju je takođe razmatrano ujednačavanje sudske prakse. Predstavljen je kratak pregled tri poglavlja: sudska praksa ESLJP, sporna pravna pitanja i plan edukacije. Primećeno je da odeljenja sudske prakse u sudovima u Srbiji prate praksu suda u Strazburu, međutim, u meri ograničenoj na predmete koji se odnose na Srbiju. Kao korak napred u Vrhovnom kasacionom sudu u smislu proširenja baze podataka sudske prakse, VKS se pridružio Mreži vrhovnih sudova (u avgustu 2016), mreži koja je nastala iz namere Evropskog suda za ljudska prava da ima interakciju sa vrhovnim sudovima u zemljama članicama. Učestovanje u sprovođenju Protokola 16 (o dijalogu u pravosuđu) takođe doprinoso međunarodnoj reputaciji srpskog VKS, koji se nalazi u grupi prvih 18 vrhovnih sudova, koji su se pridružili ovoj mreži. Koristi uključuju pristup unutrašnjoj mreži i bezbednoj veb stranici, koju je pokrenulo Odeljenje sudske prakse ESLJP, a koja sadrži nedeljne pravne analize odluka Glavnog veća koje nisu dostupne za javnost. Pored toga, članstvo pruža mogućnost za slanje ograničenog broja upita Sekretarijatu ESLJP i zahtev za dostavljanje pravnih mišljenja o postojećoj sudske praksi. To je bila inicijativa Kancelarije Saveta Evrope u Beogradu, dok je RAFU VKS pomogla u pripremanju pristupnih dokumenata.

Novi Zakon o izvršenju i obezbeđenju: Sudije VKS su predstavile odgovore VKS na sporna pravna pitanja proizašla iz novog Zakona o izvršenju i obezbeđenju, koji su prikupljeni i obrađeni uz podršku RAFU VKS. http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/2016-annual_judges-conference#.WLA3aTs1-Uk

Sporna pravna pitanja – prevod inostrane i uporedne sudske prakse: S obziru da se sporna pravna pitanja ne odnose uvek samo na jednu zemlju, Grant MDTF-JSS je, u saradnji sa Građanskim odeljenjem VKS, organizovao prevod uporedne sudske prakse vrhovnih sudova drugih zemalja (sa fokusom na iskustva susednih zemalja i zemalja sa kojima Srbija deli zajedničku pravnu tradiciju u određenim materijama, kao što su Austrija, Mađarska, itd.).

Zajednički sastanci VKS i apelacionih sudova u 2016: Tokom 2016. godine je održano ukupno 8 sastanaka između VKS i apelacionih sudova u cilju ujednačavanja sudske prakse kroz rešavanje spornih pravnih pitanja, uključujući sledeće: pitanja krivičnog zakona (4 sastanka), i pitanja građanskog i privrednog prava (4 sastanka). Efekti ovog mehanizma su primećeni u krivičnoj materiji, u smislu stabilizacije i stagnacije broja spornih pravnih pitanja koja nominuju apelacioni sudovi. U građanskoj materiji, sa druge strane, rastući broj nominovanih spornih pravnih pitanja (npr. desetine spornih pitanja na svakom zajedničkom sastanku) ukazuje na potrebu za daljim razvijanjem i jačanjem postojećih mehanizama ujednačavanja sudske prakse. Produbljivanje tzv. vertikalnog ujednačavanja sudske prakse takođe uključuje standardizaciju sudske prakse na nivou viših sudova. Ovo je postignuto kroz zajedničke sastanke između viših sudova u dva od četiri apelaciona podrušja (apelacije u Kragujevcu i Novom Sadu).

Petodnevni seminar o ljudskim pravima za savetnike VKS i zaposlene u VSS: uz podršku Granta MDTF- JSS, Pravosudna akademija je organizovala obuku u oblasti ljudskih prava, u skladu sa „Planom i programom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama“. Obuka je sprovedena u maju 2016. godine i sadržala je teorijske metode i metode radionice, domaći i međunarodni pravni okvir. (Za više informacija, vidi:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/five-day-seminar-for-the-supreme-court-of-cassation-and-employees-at-the-high-court-council#.WMKa4Dj8pPY)

Upravljanje sudovima za predsednike sudova: U septembru 2016. godine, u prostorijama Vrhovnog kasacionog suda u Beogradu, u saradnji sa VKS, MP i Grantom MDTF-JSS, PA je organizovala dvodnevni okrugli sto za predsednike sudova. Okrugli sto je bio posvećen pitanjima upravljanja sudovima – upravljanjem ljudskim resursima, finansijskim upravljanjem, odnosima sa javnošću i komunikacijom, pitanjima upravljanja predmetima – Evropski standardi, upravljanje starim predmetima, izveštavanje, itd. Učesnici okruglog stola su bili predsednik VKS, predsednici sva četiri apelaciona suda, Privrednog apelacionog suda, Upravnog suda i Prekršajnog apelacionog suda, više sudije ovih sudova i njihovi administratori. (Za više informacija, vidi:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/round-table-for-court-residents#.WLWaZDj8pPY

Obuka u oblasti komunikacionih veština i odnosa sa javnošću za sektor pravosuđa: Krajem novembra 2016. godine, uz podršku Granta MDTF-JSS, Agencija za odnose sa javnošću je organizovala prilagođenu obuku u oblasti komunikacionih veština i odnosa sa javnošću. Na obuci je učestvovao 41 učesnik iz Prekršajnog apelacionog suda, Apelacionog suda u Kragujevcu, Apelacionog suda u Nišu, Upravnog suda, Visokog saveta sudstva, Vrhovnog kasacionog suda, Privrednog apelacionog suda, Osnovnog javnog tužilaštva i Višeg javnog tužilaštva, a obuka se bavila osnovnim modelima komunikacije, kao i odnosima sa javnošću.

(Za više informacija, vidi:
<http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Training%20in%20the%20field%20of%20Communication%20and%20the%20Court%20System#.WVQK4Dj8pPY>)

[2_0Skills%20and%20Public%20Relations%20for%20Justice%20Sector.pdf](#)

Kursevi sertifikacije u različitim oblastima ISO (ISO27001, ISO20000, ISO22301, ISO31000, ISO21500): - Uz podršku JSP i Granta MDTF-JSS, Konzorcijum sastavljen od Instituta za standarde i tehnologije, Eucons Group DOO Beograd i Instituta za bezbednost informacija DOO Novi Sad, organizovao je različite obuke na temu ISO u novembru i decembru 2016. godine. Polaznici ovih kurseva su informisani o detaljima dobrih praksi i međunarodnim standardima u internim procedurama i politikama u cilju unapređenja transparentnosti, efikasnosti, operativnih parametara i umanjivanja sigurnosnih rizika i rizika za kontinuitet poslovanja. Učesnici su testirani i položili su ispite za pojedinačne ISO module. Ove obuke su bile naročito korisne, jer, u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbednosti, interesne strane treba da imaju zaposlene obučene u oblasti informacione bezbednosti ili da eksterno angažuju zaposlene koji će pripremati i sprovoditi procedure za informacionu bezbednost (Za više informacija, vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/MDTF%20ISO%20-%20RSv2.pdf>).

Izgradnja kapaciteta sudova za merenje učinka: Pred kraj 2016. godine, statističari iz Vrhovnog kasacionog suda, članovi Radne grupe VKS za smanjenje broja starih predmeta i konsultanti Granta MDTF-JSS sproveli su niz radionica o načinima za unapređenje praćenja, evidentiranja i izveštavanja o podacima o radu sudova. Zaposleni u sudovima uključeni u sprovođenje Programa za smanjenje broja starih predmeta i statističko izveštavanje iz osnovnih, viših, privrednih i prekršajnih sudova su bili primarna ciljna grupa za ove radionice; međutim, nekoliko sudija i zaposlenih u apelacionim sudovima su pokazali veliko interesovanje i entuzijazam za učestvovanje. 409 učesnika je ukupno učestvovalo na 11 radionica održanih u Nišu, Novom Sadu, Beogradu i Kragujevcu.

Glavne teme su uključivale: statističko izveštavanje sudova u skladu sa Poslovnikom o radu suda i zahtevima VKS – glavni izazovi i sredstva za njihovo prevaziđanje; i: merenje učinka suda u skladu sa zahtevima Izmenjenog Jedinstvenog programa rešavanja starih predmeta, CEPEJ, procesa pristupanja EU i drugim posebnim potrebama.

Povratne informacije dobijene od učesnika potvrdile su da se zaposleni u sudovima osećaju zapostavljenog u smislu stručnog usavršavanja i uključivanja u reformske procese: oni često prate zahteve koji dolaze od „viših organa“, bez pravilnog razumevanja zašto je određena informacija potrebna.

S obzirom na takvu situaciju, Vrhovni kasacioni sud je odlučan da nastavi sa organizacijom takvih i sličnih događaja tokom 2017. godine, koje će prilagoditi prema posebnim potrebama i identifikovanim izazovima, i proširiće ciljne grupe na sudije, predsednike sudova i druge rukovodioce sudova, jer ove radionice pružaju odličan forum za učenje i razmenu informacija među kolegama.

Razmena informacija i iskustava sa kolegama iz holandskih sudova i učestovanje na 11. Regionalnoj konferenciji Međunarodnog udruženja za sudsku administraciju (IACA)

Delegacija sudija i savetnika Vrhovnog kasacionog suda je posetila Hag, Holandija u periodu od 15. do 20. maja 2016. godine, kao učesnici 11. Regionalne konferencije Međunarodnog udruženja za sudsku administraciju (IACA) (www.iaca2016.eu), a takođe su bili gosti brojnih međunarodnih i holandskih pravosudnih institucija.

Ova poseta podrazumevala dva fokusa: unapređeno upravljanje predmetima, u svetu smanjenja broja starih predmeta i prevencije; i pristup odlukama suda, tačnije anonimizacija dokumenata koji su dostupni javnosti.

Delegacija se sastala sa sledećim holanskim institucijama: Ministarstvom bezbednosti i pravde, Holanskim većem pravosuđa i Apelacionim i Okružnim sudom u Hagu. Članovi delegacije su upoznati sa najnovijim zakonodavnim promenama, tačnije izmenama Zakona o krivičnom postupku, i koracima koje je potrebno preduzeti za efikasne izmene i sprovođenje izmenjenih propisa. Veće je predstavilo svoje tekuće projekte vezane za digitalizaciju spisa predmeta i pristup sudskim odlukama i dokumentima. Članovi delegacije su bili posebno zainteresovani da čuju više o procesu imenovanja i napredovanja u pravosudu, o nadležnostima upravljanja koje Veće ima, ali takođe i o merama za

sprečavanje kašnjenja u predmetima i ujednačavanju sudske prakse Više detalja o sadržini posete i učestvovanju delegacije na Konferenciji IACA možete naći na:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/-scc-justices-and-staff-visit-11th-iaca- regional-conference-and-meet-colleagues-from-the-dutch-judicial-institutions#.WK1uUm_yuM8.

Korišćenje pravne baze podataka sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (radionica za sudske pomoćnike iz apelacionih sudova u Srbiji)

U novembru i decembru je sproveden niz radionica na temu korišćenja pravnih baza podataka na srpskom jeziku, koje uključuju sudsку praksu Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu. Sudijski pomoćnici iz apelacionih sudova iz odeljenja sudske prakse su bili primarna ciljna grupa ovih radionica, dok su neki drugi zaposleni u sudovima (sudijski pomoćnici u krivičnoj, građanskoj i radnoj materiji) izrazili veliko interesovanje da iskoriste ovu mogućnost, tako da su priključeni grupi nakon prijaljivanja.

Radionice su sadržale dve komponente – prva se fokusirala na korišćenje baza podataka sudske prakse suda u Strazburu na srpskom jeziku, dok je druga sadržala interaktivne vežbe o pravnim kvalifikacijama činjenica u okviru Evropske konvencije ljudskim pravima u izabranim primerima.

Veliki broj učesnika, kao i izuzetne povratne informacije dobijene tokom evaluacije (na osnovu prosleđenog upitnika u vezi sa radionicom) dovele su do želje, među apelacionim sudovima i u VKS, da ove radionice o sudskoj praksi ESLJP i bazama podataka budu produžene i na 2017. godinu i vertikalno na sudske pomoćnike (nije ograničeno samo na pomoćnike iz odeljenja sudske prakse) iz viših sudova, i horizontalno na zaposlene u sudovima republičkog ranga (Privredni apelacioni sud, Upravni sud i Prekršajni apelacioni sud).

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/use-of-legal-databases-with-jurisprudence-of-the-european-court-of-human-rights#.WLA2ODs1-Uk

U cilju rešavanja najčešćih pitanja utvrđenih u periodičnom izveštavanju sudova, organizovane su radionice obuke u prekršajnim sudovima, privrednim sudovima i sudovima opšte nadležnosti, uz učestvovanje zaposlenih u VKS. Cilj ovih radionica je bio veće razumevanje i ujednačavanje procesa pripremanja izveštaja u svim sudovima kroz detaljna objašnjenja koraka za pripremu izveštaja i njihov značaj i uticaj. Svaka radionica je imala aktivan segment pitanja i odgovora.

Glavna pitanja koja su razmatrana na ovim radionicama su navedena u „Izveštaju o nedostacima postojećih statističkih izveštaja o broju predmeta i poslovnih procesa“. (Za više informacija, vidi: <http://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Report%20on%20deficiencies%20of%20the%20existing%20caseload%20statistical%20reports%20and%20business%20processes.pdf>). Odziv na ovim radionicama je bio odličan i mnogi zaposleni u sudovima su bili zahvalni na prilici da razgovaraju o svojim problemima i bolje razumeju poslove koje obavljaju. Većina učesnika navodi da ove

radionice treba redovno održavati. Učesnici su izrazili veliko interesovanje i odobravanje IKT obuka planiranih za narednu godinu, koje će targetirati unapređenje kompjuterske pismenosti i bolje korišćenje standardnih alata produktivnosti.

Prezentacije

RAFU MP je organizovala dve javne prezentacije Izveštaja o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23 tokom 2016. Javna prezentacija zajedničkog Prvog i Drugog izveštaja o sprovođenju AP za Poglavlje 23 za predstavnike državnih institucija, medija, civilnog društva i međunarodnih organizacija je organizovana 1. jula 2016. godine. Ministar pravde g-din Selaković je izložio uvodnu reč, dok se publici takođe obratila direktorka Kancelarije za evropske integracije – Ksenija Milenković, šef Odeljenja za vladavinu prava i ljudska prava (Misija OEBS u Srbiji) - Arthur Graham i šef Pregovaračke grupe za Poglavlje 23 i pomoćnik ministra pravde – Čedomir Backović. Izveštaj o javnom predstavljanju je dostupan na veb stranici Granta MDTF-JSS na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/presentation-of-the-report-no-1-2-2016-on- implementation-of-the-action-plan-for-chapter-23#.WKmLNGorLIU

Javno predstavljanje zajedničkog Prvog i Drugog izveštaja o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23

Javno predstavljanje Četvrtog izveštaja o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23 je organizованo u Klubu poslanika 22. decembra 2016. godine, uz učešće svih institucija koje su odgovorne za sprovođenje Akcionog plana za Poglavlje 23, glavnih organizacija civilnog društva koje prate Poglavlje 23 kroz Nacionalni savet, predstavnici Delegacije EU, OEBS-a i predstavnici različitih ambasada. G-din Davenport je dao uvodnu reč, kao i ministarka pravde g-đa Kuburović, g-din Backović, šef Pregovaračke grupe za Poglavlje 23 i g-đa Miščević – šef Pregovaračkog tima. Prezentacije su izložili g-đa Milica Kolaković, konsultant za reformu krivičnog sistema, g-din Vladimir Vukićević, konsultant za ljudska prava, g-đa Darja Koturović, konsultant za pristup pravdi i g-din Lazar Đurović, konsultant za borbu protiv korupcije.

Ovaj događaj je organizovan u cilju predstavljanja glavnih rezultata sprovođenja AP za Poglavlje 23 tokom 2016. Izveštaj uključuje sve aktivnosti do IV kvartala 2016. godine, kao i kontinuirane aktivnosti. Uz kratki pregled ukupnog statusa sprovodenja AP za Poglavlje 23, predstavljeni su statistički izveštaji na nekoliko nivoa – za čitav Akcioni plan, za svako od pod-poglavlja Pravosuđa, Borbe protiv korupcije i Osnovnih prava, i za svaku nadležnu instituciju. Cilj ovog događaja je bila javna rasprava o glavnim izazovima u sprovođenju, ako i podvlačenje nekih važnih aktivnosti koje treba da budu sprovedene u narednom periodu. Predstavljeni Izveštaj je dostupan na veb stranici Ministarstva pravde i može se pronaći na: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/14618/izvestaj-br-42016-o-sprovodenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>

Javno predstavljanje Četvrtog izveštaja o sprovodenju AP za P23

Promovisanje medijacije

Tokom 2016. godine, MP i RAFU MP su aktivno radili na promovisanju medijacije. Ministarka pravde je 29. septembra 2016. godine učestvovala na okruglom stolu „Načini za alternativno rešavanje sporova u privredi – prednosti domaće arbitraže“ koji je organizovala Privredna komora Srbije i podržala RAFU MP, a gde su predstavljene prednosti arbitraže i medijacije. Više o događaju možete pronaći na sledećem linku: <http://www.mpravde.gov.rs/vest/13753/arbitraza-kao-alternativni-nacin-resavanja-sporova.php>. Kao rezultat uspešnog događaja, formirana je radna grupa sačinjena od predstavnika MP i PKS 26. januara 2017. godine, koja će se temama od zajedničkog interesa.

Osim toga, RAFU MP je učestvovala na Okruglom stolu na temu „Kako unaprediti kvalitet usluga i povećati broj zahteva za medijaciju“, koji je organizovao projekat EBRD „Privredna medijacija u Srbiji“ na inicijalnoj konferenciji 28. oktobra. Konferenciji je prisustvovalo više od 120 medijatora, predsednika osnovnih i privrednih sudova, sudske poslovne komisije, advokata, poslovnih ljudi i predstavnici regionalnih privrednih komora. Učesnici su se složili da su potrebni dodatni podsticaji kako bi medijacija bila korišćena u većoj meri, kao i da potpuno dobrovoljan model medijacije mora da bude zamenjen određenim elementima obaveznog razmatranja medijacije, barem u određenim izabranim slučajevima (npr. obavezne informativne sesije, model opredeljivanja, itd..).

MP RAFU razmatra različite moguće opcije, zajedno sa Radnom grupom za alternativno rešavanje sporova i u koordinaciji sa Projektom unapređenja efikasnosti pravosuđa koji se finansira iz IPA fondova razmatra angažovanje dodatnih stručnjaka za medijaciju radi lakšeg sproveđenja reformi.

MP RAFU je takođe učestvovala na javnoj raspravi/promotivnom događaju u Novom Sadu – „Medijacija u Srbiji – Efikasno i humano rešavanje sporova“, organizovanom 29. novembra 2016. godine u organizaciji Nacionalnog udruženja medijatora Srbije (NUMS).

Prezentacija Evaluacionog izveštaja CEPEJ: Evropski pravosudni sistemi – efikasnost i kvalitet pravde 2016.

Prezentacija Izveštaja „Evropski pravosudni sistemi – efikasnost i kvalitet pravde – izdanje za 2016.“ je organizovana 23. novembra 2016. godine u Beogradu, Srbija, uz prisustvo 50 učesnika koji su zaposleni u MP, DVT, VSS, VKS i predsednika sudova, kao i predstavnika međunarodnih partnerskih institucija. Polaznici su ocenili obuku kao veoma korisnu. Prezentaciji je takođe prisustvovao ekspert IPA Projekta za unapređenje efikasnosti pravosuđa za Analizu učinka pravosuđa, sa kojim je RAFU dalje vršila koordinaciju kako bi zahtev za standardne podatke relevantnih institucija bio uključen u analizu.

Više o prezentaciji i samom izveštaju možete pronaći na sledećim linkovima:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/sentation-of-the-2016-report-of-the-european-commission-of-the-efficiency-of-justice-#.WK9btvkrLgl,

<http://www.mpravde.gov.rs/files/2016%20CEPEJ%20Report%20-%20Presentation%20Note%20SR.pdf>

Dodatne radionice će biti organizovane u 2017. godini radi pružanja daljeg uvida u tumačenje upitnika CEPEJ, za potrebe dostavljanja tačnijih i preciznijih informacija u Evaluacionoj šemi CEPEJ za 2017. Štaviše, dodatne radionice će biti organizovane za potrebe promovisanja korišćenja baze podataka CEPEJ-STAT.

Komunikacione aktivnosti

MP je tokom 2016. godine zabeležilo veliki broj komunikacionih aktivnosti iz svoje nadležnosti. Izveštaj o promotivnim kampanjama i komunikacionim aktivnostima MP, uz podršku RAFU MP, možete pronaći na sledećem linku: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/promo-campaigns-and-communication-activities-of-the-moj-supported-by-outreach-consultant#WLfSqDj8pPY. Održano je pet sastanaka Komisije za sprovođenje Strategije koje su pratili mediji i više od 13 javnih rasprava vezanih za nove nacrte zakona.

Takođe, predstavnici MP su prisustvovali medijskoj obuci koja je organizovana u drugoj polovini 2016. Organizovane su dve medijske obuke za zaposlene u pres službi MP i jedna za predstavnike MP (državne sekretare, pomoćnike ministra, rukovodioce sektora) u cilju unapređenja komunikacionih veština, jer efikasna i dobra komunikacija može biti veoma korisna u kriznim situacijama u medijima. Prateći Plan aktivnosti RAFU za 2017. godinu, biće organizovano još pet medijskih obuka za predstavnike MP i za glasnogovornike pravosudnih institucija.

Pored svega navedenog, došlo je do izmena nekoliko postojećih zakona koji regulišu odnos između pravosuđa i državnih institucija i građana. Zahvaljujući medijskoj obuci, MP je uspelo da delotvorno javnosti izloži nove procedure i mere.

Kreirano je i sprovedeno nekoliko promotivnih kapmanja koje se odnose na nove izmene zakona i procedure:

- uvođenje sudske markice u pravosudni sistem Srbije

[https://www.facebook.com/prvdars/photos/a.109617032519256.19454.10522150629214
2/611394742341480/?type=3&theater](https://www.facebook.com/prvdars/photos/a.109617032519256.19454.10522150629214/2/611394742341480/?type=3&theater)

- početak sprovođenja Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku

<http://www.mpravde.gov.rs/vest/11680/pocela-primena-zakona-o-zastiti-prava-na-suđenje-u-razumnom-roku-.php>

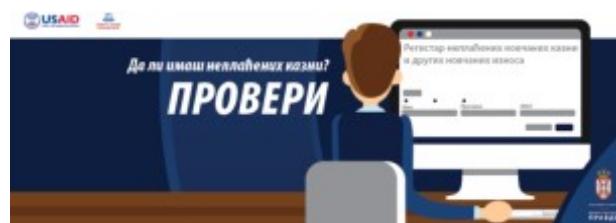
https://www.facebook.com/pg/prvdars/photos/?tab=album&album_id=574982479316040

- uvođenje Registra neplaćenih kazni prekršajnih sudova

<http://www.mpravde.gov.rs/vest/11732/proverite-da-li-ste-u-registru-neplacenih-novcanih-kazni-i-drugih-novcanih-iznosa.php>

[https://www.facebook.com/prvdars/photos/a.109617032519256.19454.10522150629214
2/580212085459746/?type=3&theater](https://www.facebook.com/prvdars/photos/a.109617032519256.19454.10522150629214/2/580212085459746/?type=3&theater)

- uspostavljanje elektronskog Registra građana i pravnih lica protiv kojih se vodi krivični postupak

<https://www.facebook.com/prvdars/photos/a.109617032519256.19454.105221506292142/723625547785065/?type=3&theater>

Sačinjeno je nekoliko izveštaja o novom Zakonu o izvršenju i obezbeđenju i o profesiji izvršitelja, kao što je članak od 22. aprila 2016. godine u dnevnim novinama „Večernje novosti“:

<http://www.mpravde.gov.rs/vest/12672/kako-je-profesija-izvrsitelja-vedena-u-srpski-pravosudni-sistem.php>.

Kampanja „Isključi nasilje“

Jedna od najvažnijih javnih kampanja, ne samo za MP, već i za sve građane i pravosudni sistem, vezana za novi Zakon o sprečavanju nasilja u porodici usmerena je ka prevenciji nasilja nad ženama u porodičnim i partnerskim odnosima, a pokrenuta je u drugoj polovini 2016. MP je otpočelo kampanju usmerenu na podizanje svesti o nasilju u porodici i nove zakonske mere protiv nasilja u porodici. Kampanja „Isključi nasilje“ obuhvata različite događaje i korišćenje društvenih medija i medija van interneta i ima za cilj podizanje svesti o nasilju u porodici, informisanje i edukaciju različitih ciljnih grupa o toj temi, kao i uvođenje daljih pravnih mera koje su poznate postojećim ili potencijalnim žrtvama i počionicima krivičnog dela nasilja u porodici. MP je napravio posebnu veb stranicu <https://iskljucinasilje.rs/>, koja treba da bude jedan od najvažnijih kanala komunikacije tokom kampanje.

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/the-ministry-of-justice-launches-the-off-violence-campaign-with-a-message-zero-tolerance-for-violence#.WK6j3lUrKM8

<http://www.mpravde.gov.rs/vest/14227/u-susret-novim-zakonskim-merama-u-borbi-protiv-nasilja-u-porodici-predstavljena-kampanja-iskljuci-nasilje.php>

<http://www.mpravde.gov.rs/vest/14974/ministarka-kuburovic-sa-koordinatorom-savetovalista-protiv-nasilja-u-porodici-o-primeni-novog-zakona-o-sprecavanju-nasilja-u-porodici.php>

U julu 2016. godine je obeležena jedna godina sprovodenja Zakona o zaštiti uzbunjivača. Zato je u septembru 2016. godine organizovan branč za novinare, sa ciljem predstavljanja rezultata sudova vezanih za Zakon. Branč je organizovan u saradnji sa USAID.

Bilteni

MP je tokom 2016. godine objavljivalo biltene o aktivnostima Ministarstva. Ciljna publika koja dobija biltene su ambasade i konzulati Republike Srbije u Evropskoj uniji, Sjedinjenim Američkim Državama, Kini i Australiji. Bilteni su takođe prosleđeni ambasadama zemalja članica EU u Srbiji, kao i međunarodnim institucijama i misijama (Delegacija EU, OEBS, UNDP, itd.). Bilteni se šalju putem servisa MailChimp i sadrže 230 elektronskih adresa. Primeri su prikazani ispod:

REZULTATI

Tabela 7.

MP RAFU je podržala proces izrade i promotivnih aktivnosti GIZ Vodiča za komunikaciju između javnog tužilaštva, medija i javnosti. Konsultant MP RAFU je blisko saradivao sa autorima Vodiča, dajući predloge, informacije i primedbe. Takođe, predstavnici GIZ i konsultant MP RAFU su dali konačno odobrenje na tekst Vodiča.

#	Pokazatelj ishoda	Polazna osnova od 1. januara 2016.	Trenutno 31. decembar 2016.	Cilj do 31. decembra 2018.
1	AP za P23 i glavne reformske strategije (NSRP, plan za smanjenje broja starih predmeta, itd.) su razvijeni i prate se.	AP su izrađeni od 2013. do 2016. godine i odobrila ih je EK 2016. Kapaciteti sektora su generalno mali uz preterane varijacije i nedostatak koordinacije, što je dokumentovano u FA 2014.	AP za P23 usvojen 27. aprila 2016. i Poglavlja 23 i 24 u pristupnim pregovorima sa EU, otvorena 18. jula 2016. Sprovođenje AP za P23 se redovno prati, a kvartalni izveštaji o sprovođenju su dostupni na veb stranici MP. Kratki polugodišnji izveštaji o sprovođenju AP za P23 se dostavljaju EK i, nakon podnošenja, dostupni su na veb stranici MP. Usvojena su dodatna strateška dokumenta: Nacionalna strategija za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. S obzirom na koordinatorsku ulogu MP kada je reč o Poglavlju 23, svu stratešku dokumentaciju povezana sa ovim poglavljem detaljno prati MP i pruža podršku u njihovom sprovođenju. Istovremeno, glavni akcioni planovi u oblasti pravosuđa i borbe protiv korupcije su izmenjeni 2016. u cilju usklađivanja sa Ap za P23. Uspešna saradnja sa civilnim društvom tj. Nacionalnim konventom za pristupanje EU, nastavljena je tokom 2016. godine, uz organizovanje nekoliko okruglih stolova u cilju razmatranja i promovisanja sprovođenja AP za P23.	Strategije i planovi se prate i periodično ažuriraju.
2	Različite analize, tehnička pomoć i podaci analiza	Neke analize su sprovedene u prethodnom projektnom periodu	Sledeće aktivnosti su sprovedene: Analiza efikasnosti krivičnih postupaka za organizovani kriminal, kao i Analiza efekata višestrukog	MDTF je pružio targetiranu TP,

	<p>podižu i mere svest o pitanjima sa kojima se suočava sektor pravosuđa, i informišu donošenje politika/odluka.</p>	<p>uključujući FA iz 2014. i anketu 2013).</p> <p>Nove analize treba da budu sprovedene u čitavom sektoru u cilju podrške efikasnosti, kvalitetu i pristupu u projektnom periodu (2016-2018).</p>	<p>ukidanja presuda prve instance na dužinu trajanja krivičnog postupka,</p> <p>Analiza Zakona o zaštiti prava za suđenje u razumnom roku,</p> <p>Analiza efikasnosti krivičnog postupka,</p> <p>CEPEJ Izveštaj o poseti,</p> <p>Smernice koje utvrđuju pravac razvijanja IKT sistema (koncept model) u Srbiji i uključuju podatke o infrastrukturi IKT i troškovima održavanja,</p> <p>Analiza pitanja uručivanja u ZKP,</p> <p>Izmene tarife javnih beležnika,</p> <p>Procena IKT infrastrukture VKS,</p> <p>Izveštaj o nedostacima postojećih statističkih izveštaja o broju predmeta i poslovnim procesima,</p> <p>Analiza efekata reforme sudske mreže,</p> <p>Uporedna pravna analiza demokratskog učešća nacionalnih manjina,</p> <p>Anketa o korišćenju jezika nacionalnih manjina u sudskim postupcima (građanskim, krivičnim i prekršajnim),</p> <p>Analiza relevantnih standarda EU u oblasti proceduralnih zaštitnih mera,</p> <p>Analiza sistema oslobođanja od plaćanja sudske takse u Srbiji.</p>	<p>a najmanje 75% relevantnih interesnih strana smatra da je ta podrška bila korisna za podizanje svesti i informisanje donošenja odluka.</p> <p>Ankete utvrđuju potrebe sektora.</p>
3	Različite obuke i radionice jačaju individualne kapacitete ključnog osoblja u sektoru. Transfer znanja eksperata/konsultanta ključnom osoblju.	Kapaciteti sektora su generalno slabi uz velike varijacije i nedostatak koordinacije i obuke, što je dokumentovano u FA 2014.	<p>957 ljudi čestvovalo u obukama i radionicama u targetiranim oblastima.</p> <p>94.83% učesnika navode da je obuka bila korisna za njihov svakodnevni rad.</p> <p>82.91% navode unapređene veštine</p>	<p>Najmanje 500 ljudi je učestvovalo u obukama i radionicama u targetiranim oblastima.</p> <p>Najmanje 80% Učesnika navodi da je obuka bila korisna.</p> <p>Najmanje 70% navodi unapređene veštine</p>

4. FINANSIJSKE INFORMACIJE

IZVORI FINANSIRANJA	FG2016	UKUPNO 2011-2016
MDTF-JSS	\$ 458,531.50	\$ 2,788,949.24
+ Sufinansiranje (Vlada Srbije)	\$ 74,610.51	\$ 525,716.93
= Ukupni izvori finansiranja	\$ 533,142.01	\$ 3,314,666.17

UPOTREBA SREDSTAVA PO POD-KOMPONENTAMA		
Finansirano iz MDTF-JSS		
2 – Tehnička pomoć za jačanje reforme u sektoru pravosuđa u Srbiji (Realizuje klijent)		
2.1 – Tehnička pomoć za uspostavljanje Jedinice za fasilitaciju reformi	\$ 386,570.12	\$ 2,197,488.13
2.2 – Tehnička pomoć za unapređenje pristupa pravdi		\$ 145,646.31
2.3 - Ostalo	\$ 71,961.38	\$ 445,814.80
Suma stavki koje je finansirao MDTF-JSS	\$ 458,531.50	\$ 2,788,949.24
Finansirano od strane Vlade Srbije		
2 – Tehnička pomoć za jačanje reforme u sektoru pravosuđa u Srbiji (Realizuje klijent)		
2.1 – Tehnička pomoć za uspostavljanje Jedinice za fasilitaciju reformi	\$ 63,035.29	\$ 379,604.09
2.2 – Tehnička pomoć za unapređenje pristupa pravdi	\$ -	\$ 38,020.87
2.3 - Ostalo	\$ 11,575.22	\$ 108,091.97
Suma stavki koje je finansirala VS	\$ 74,610.51	\$ 525,716.93
Ukupno korišćenje sredstava	\$ 533,142.01	\$ 3,314,666.17

Potpisan iznos ¹¹	\$ 4,700,000.00
Povučeno na dan 31. decembra 2016.	\$ 2,824,796.13
Nepovučeno na dan 31. Decembra 2016.	\$ 1,875,203.87

¹¹ Sporazum o grantu u iznosu od \$2,000,000.00 je potpisana 30. novembra 2010. godine; Druga Izmena Sporazuma o Grantu je potpisana 4. aprila 2013. povećala je iznos za \$700,000.00; Četvrta Izmena Sporazuma o grantu je potpisana 11. maja 2016. uz iznos povećan za \$2,000,000.00

POGLED U BUDUĆNOST

MDTF-JSS RAFU nastavlja da pruža suštinsku podršku reformama pravosuđa i procesu integracija u EU tokom 2016. godine, kroz razvijanje i praćenje relevantnog strateškog okvira, obezbeđivanje neophodnih analiza, tehničke pomoći i anketa, kao i obuka i radionica, podizanja kapaciteta u sektoru i omogućavanje informisanog donošenja odluka. Saglasno dologućima iz prethodnih godina, sprovedene aktivnosti će biti nastavljene tokom 2017. u skladu sa glavnim ciljevima MDTF JSS. Neke od glavnih aktivnosti koje će biti sprovedene su navedene ispod:

- Podrška MP u sprovođenju aktivnosti definisanih u AP za P23,
- Podrška MP u finaliziranju i sprovođenju normativnog okvira u oblasti pristupa pravdi,
- Izgradnja kapaciteta usmerena na unapređeno izveštavanje i sprovođenje strateških dokumenata u oblasti pravosuđa, ljudskih i manjinskih prava,
- Izgradnja kapaciteta zaposlenih u sudovima i sudija: prilagođene IKT obuke, analitičke i upravljačke veštine, napredno pravno obrazovanje (ESLJP i zakoni EU),
- Razvijanje praćenja učinka u skladu sa standardima EU i CEPEJ,
- Sprovođenje Evaluacione šeme CEPEJ 2016-2018,
- Podrška radu Radne grupe za alternativno rešavanje sporova,
- Nabavka IT opreme za DVT i privredne sudove,
- Organizacija Treće Globalnog foruma Međunarodnog udruženja tužilaca „Odgovornost i etički standardi u tužilaštvu“, itd.

S obzirom na značaj delotvornog sprovođenja aktivnosti definisanih u AP P23, pružanje kontinuirane podrške MP je veoma važno. To je takođe blisko povezano sa potrebom za unapređenim kapacitetima u MP za brojne predviđene izmene zakonodavnog okvira, sprovođenje pravne tekovine EU u normativnom sistemu Srbije, podizanje kapaciteta i praćenje i kontrola nad novim pravosudnim profesijama, kao i adekvatno izveštavanje o sprovođenju novog zakonodavnog okvira i relevantnih strateških dokumenata. Istovremeno, završetak normativnog i implementacionog okvira u oblasti pristupa pravdi predstavlja jedan od glavnih prioriteta MP, pogotovo imajući u vidu njegovu povezanost sa procesom pristupanja EU i ponovljenim odlaganjima zbog socio-političkih faktora.

MDTF-JSS u 2017. godini povećava podršku za izgradnju kapaciteta, kroz pružanje brojnih obuka za sticanje specifičnih veština za sudske i tužioce, ali pogotovo za sudske osoblje, čije stručno usavršavanje zaslužuje svesrdnu podršku. Obuke za sticanje veština obuhvataju sledeće oblasti: IKT, ISO, upravljanje podacima, statističko izveštavanje, upravljanje programima i projektima, upravljanje ljudskim resursima, finansijsko upravljanje, odnosi sa javnošću i komunikacione veštine, itd. Pored toga, MDTF-JSS će podržati specifičnu pravnu edukaciju vezanu za sprovođenje sudske prakse ESLJP u nacionalnoj praksi, zakone EU (radna pitanja, trgovina, zaštita podataka), itd. Predstavnici MP, VSS, DVT, VKS i drugih sudova (apelacioni sudovi, viši sudovi, osnovni sudovi, Privredni apelacioni sud, privredni sudovi, Prekršajni apelacioni sud, prekršajni sudovi, Upravni sud) će učestvovati na obukama.

Pošto VKS nastoji da ponovo uspostavi okruženje koje je prijateljski orijentisano za privredu i građane, proglašio je izvršenje građanskih predmeta kao primarni fokus aktivnosti Radne grupe za smanjenje broja starih predmeta u narednoj godini.

Kroz podršku RG VKS za smanjenje broja starih predmeta, podrška MDTF-JSS će biti posebno targetirana na najstarije predmete izvršenja, jer okrivno ima oko 120,000 takvih predmeta starijih od 10 godina i oko 450,000 predmeta starijih od 5 godina.

MDTF-JSS će podržati Program nagrađivanja sudova, koji je VKS uspešno uveo 2016. Aktivno će podržati VKS u uvođenju više kategorija za nagrađivanje i razvijanje i sprovođenje održivih i transparentnih mehanizama za praćenje napretka, tako da sudovi mogu da prate svoje rezultata i međusobno se porede.

DVT i privredni sudovi identifikovali su potrebu za nabavkom različite IT opreme radi unapređenja rada njihovih kancelarija. Ova IT oprema će biti nabavljena uz podršku Granta MDTF-JSS. Kada je reč o aktivnostima DVT u jačanju kapaciteta javnih tužilaštava, MDTF-JSS će pružiti podršku u uspostavljanju jedinstvenih veb stranica za sva JT. Štaviše, Udruženje javnih tužilaza i zamenika javnih tužilaca Srbije će biti domaćih Trećeg Globalnog foruma Međunarodnog udruženja tužilaca u Beogradu uz podršku MDTF-JSS.

